

A photograph of two men in blue jackets standing on a grassy field. The man on the right is smiling and holding a small object in his hands. A dog with black and white spots is on a leash in the foreground. The background shows a paved path and trees. A red curved line is overlaid on the image.

Ledelses- & Ansvarlighedsrapport 2018

fors

Effektiv forsyning,
til for dig

Udgivelse
April 2019

Publikationstype
Ledelsesberetning, COP-rapport

Tilgængelighed
<http://www.fors.dk/docsnrefs>

Alle rettigheder forbeholdes
Fors A/S
Fors.dk
CVR 33 03 28 38
Betonvej 12, 4000 Roskilde
Taastrup Møllevej 5, 4300 Holbæk

Grafisk tilrettelæggelse
L&K

Foto og redigering
Christensen, N. H.
Gross, H.
Madsen, A. N.
Regild, C.

Redaktion
Sørensen, B. H.

Effektiv forsyning,
til for dig

Indhold

Forretningsudvalgets introduktion	5
Oversigt over anlæg, organisation og juridisk selskabskonstruktion	6
Fors A/S i overskrifter	9
Ledelsesberetning v. formand og adm. direktør	10
Hovedtal for koncernen 2017-2018	12
Vores produktion	14
Drikkevandsproduktion	14
Spildevandshåndtering	15
Fjernvarmeproduktion og -levering	16
Affaldshåndtering	17
Fors A/S støtter UN Global Compact og FNs verdensmål for bæredygtig udvikling	19
Ansvarlighedsrapport	20
Fors A/S påvirker miljø og klima – og tager ansvar	22
Sådan tager vi ansvar for miljø og klima	23
Målsætninger – miljø og klima	23
Global Compacts ansvarlighedsprincipper	28
Vand – ansvarlighed	28
Spildevand – ansvarlighed	29
Energi og varme – ansvarlighed	29
Affald – ansvarlighed	30
Klima – ansvarlighed	30
Opfølgning på målsætninger for 2018 – miljø og klima	31
Fors A/S påvirker samfundet – og tager et socialt samfundsansvar	35
Målsætninger – socialt samfundsansvar	37
Global Compacts ansvarlighedsprincipper	41
Arbejdsforhold og sikkerhed	41
Antikorruption	41
Menneskerettigheder	41
Opfølgning på målsætninger for 2018 – Socialt ansvar	42

Forretningsudvalgets introduktion

Fors A/S blev etableret 1. januar 2016 med det formål at opnå økonomiske gevinster, understøtte det regionale erhvervslivs udvikling, bidrage til byudviklingen, have en ambitiøs klima- og miljøprofil samt være en attraktiv arbejdsplads.

Efter tre års levetid kan vi konstatere, at vi allerede har opnået gevinster i omegnen af 20 millioner kroner årligt, og at vi ligger godt i forhold til vore kolleger på de parametre der i sidste ende betyder noget: Den service som kunden modtager – her performer vi på niveau med benchmark – og den pris han eller hun betaler. Således betaler 'standardkunden' i Fors A/S samlet 21.866 kr. årligt for at modtage vand og varme samt at få håndteret spildevand og affald, mens en 'standardkunde' i Region Sjælland i gennemsnit betaler 23.608 kr. for en de tilsvarende ydelser. Til sammenligning skal man betale 29.124 kr. for samme ydelse i den dyreste del af Region Sjælland og 20.858 kr. i den billigste. Her er størrelse formentlig et væsentligt parameter, for at sikre kunden en konkurrencedygtig pris.

For at leve op til vore ejeres ønsker har vi etableret partnerskaber, som sikrer, at vi understøtter udviklingen i vore ejerkommuner. Og vi forfølger klare KPI'er på social ansvarlighed og bæredygtighed med afsæt i FN's bæredygtighedsmål, som vi har tilsluttet os.

Samtidig er vi godt i gang med at skabe et selskab, der har kundefokus som en fundamental del af sit DNA. Det gælder selve vores organisering, som er skræddersyet til at imødekomme kundens behov ved, at have fuldt fokus på 'Kunder' og 'Produktion' med øvrige funktioner af virksomheden i støttende roller hertil.

Kundefokus gælder også måden, vi løser vores opgave på. Fælles for en række af de projekter vi har startet, er således ønsket om samskabelse med kunden. Samskabelse er først

og fremmest, at have modet til at inddrage andre, selvom vi er eksperter. Hvis vi hele tiden fortæller, hvordan løsninger skal være, får vi nemlig kun standardløsninger. Sammen med kunder og andre interessenter har vi således skabt alt andet end standardløsninger i forbindelse med et større klimatilpasninger i bymidten af Hvalsø, og vi har sammen med brugerne af Folkeparken i Roskilde skabt spændende løsninger på, hvordan regnvand gennem parken ledes til havnen.

De gode resultater Fors A/S har opnået de seneste tre år, har kun været mulige ved hjælp af dygtige, dedikerede medarbejdere, der i kraft af fusionen har fået mulighed for at fokusere på deres kernekompetencer. Et generelt kompetenceløft og effektiviseringer betyder, at Fors A/S i dag har en professionel, reflekteret tilgang til opgaveløsningen som gør, at vi kan levere effektiv forsyning til gavn for vore kunder. Som en anerkendelse af dette blev Fors A/S bestyrelse i 2018 kåret som årets offentlige forsyningsbestyrelse.

Vi bakker op om FN's verdensmål

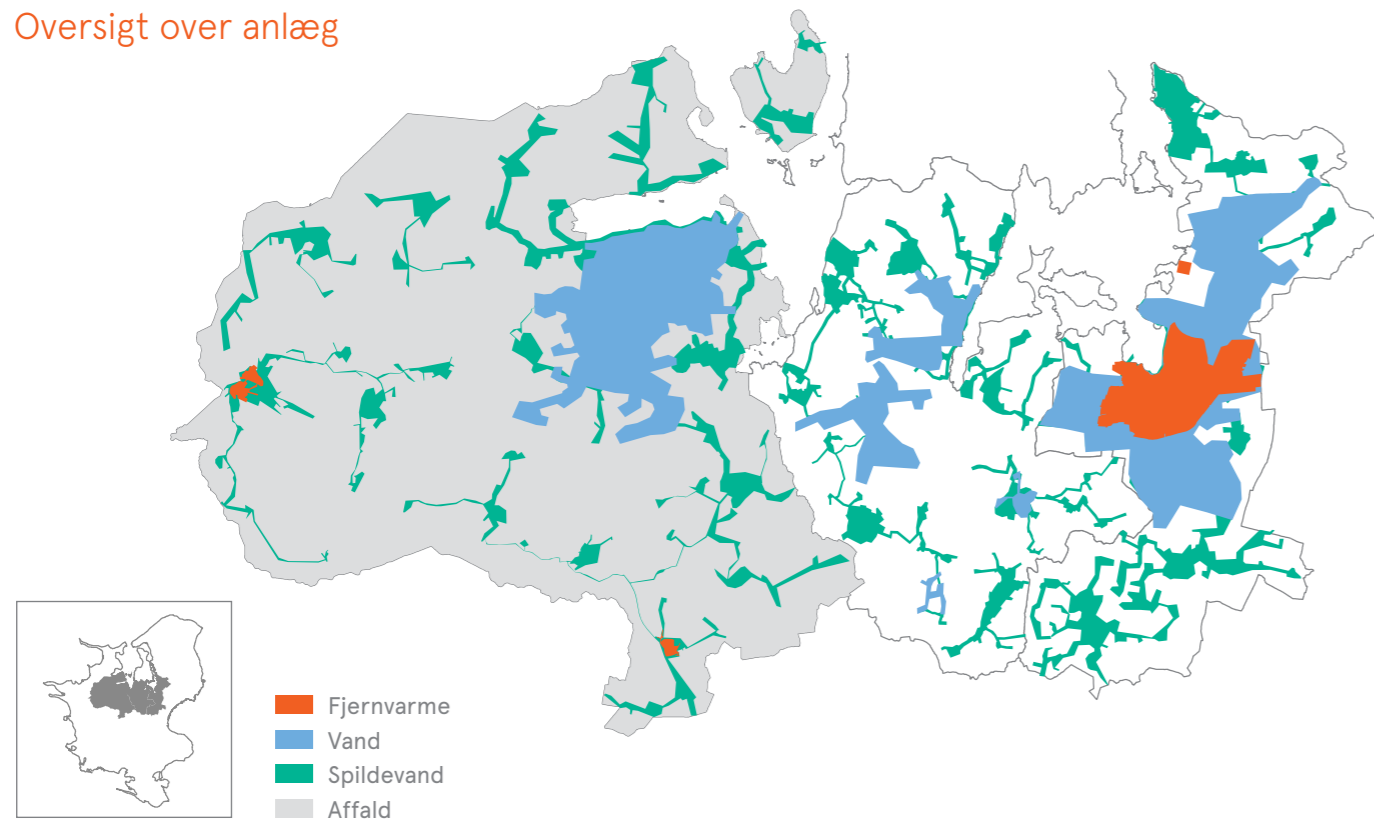
Fors A/S har tilsluttet sig FN's Global Compact og FN's Verdensmål for at signalere, at vi agerer i henhold til det internationale samfunds forventninger til bæredygtig og ansvarlig virksomhedsadfærd. I Fors A/S ser vi denne forpligtelse som en naturlig del af vores idégrundlag om at vi med kunden i centrum leverer miljørigtige og effektive løsninger inden for vand, varme, spildevand og affald.

Fors A/S tilsluttede sig FN's Global Compact i 2018, og nærværende publikations kapitel om "Redegørelse for samfundsansvar" udgør derfor Fors A/S anden COP-rapport såvel som Fors A/S' lovpligtige redegørelse for samfundsansvar og kønsræssig sammensætning i ledelsen, jf. Årsregnskabsloven §99a og §99b.

Forretningsudvalget i Fors A/S

Oversigt over anlæg, organisation og juridisk selskabskonstruktion

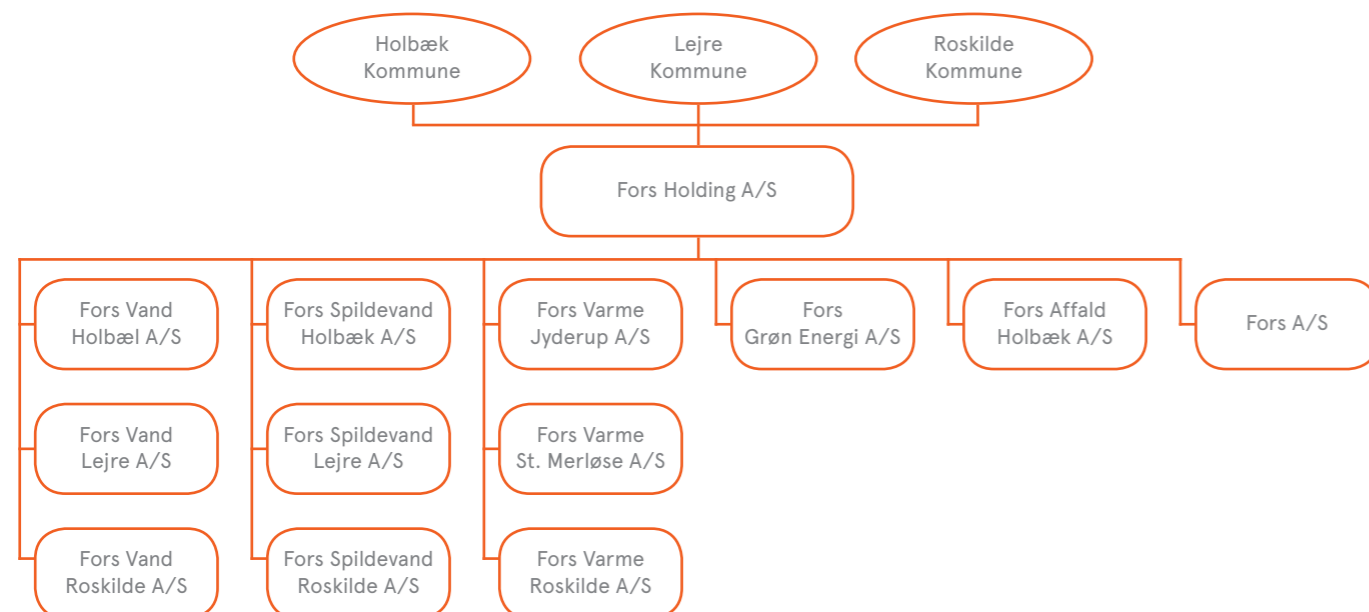
Oversigt over anlæg

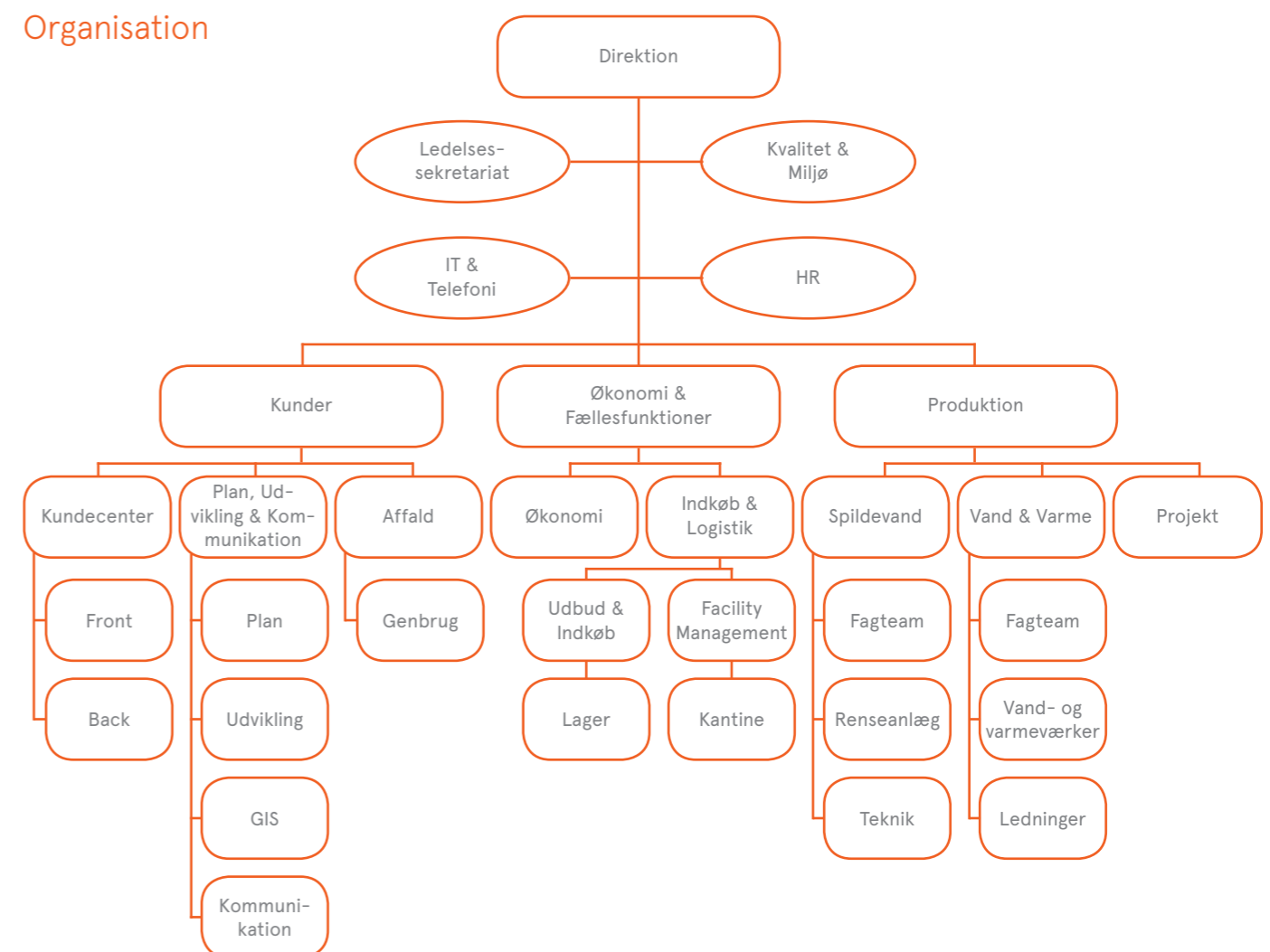
Om os

Fors A/S er forsyningsvirksomhed i Holbæk, Lejre og Roskilde Kommuner. Vi er ca. 185 medarbejdere, der leverer vand, fjernvarme, renser spildevand, indsamler affald og driver genbrugspladser. I alt rammer vi hver dag 190.000 kunder med et eller flere af vores produkter. Derfor har vi respekt for vores kunder og vil være den forsyningsvirksomhed, som skaber den bedste kundeoplevelse. Det gør vi ved at arbejde smartere, lytte til kunderne og levere bæredygtige løsninger, der tager højde for fremtiden. Vi kalder det effektiv forsyning, til for dig.

Juridisk Selskabsstruktur

Organisation

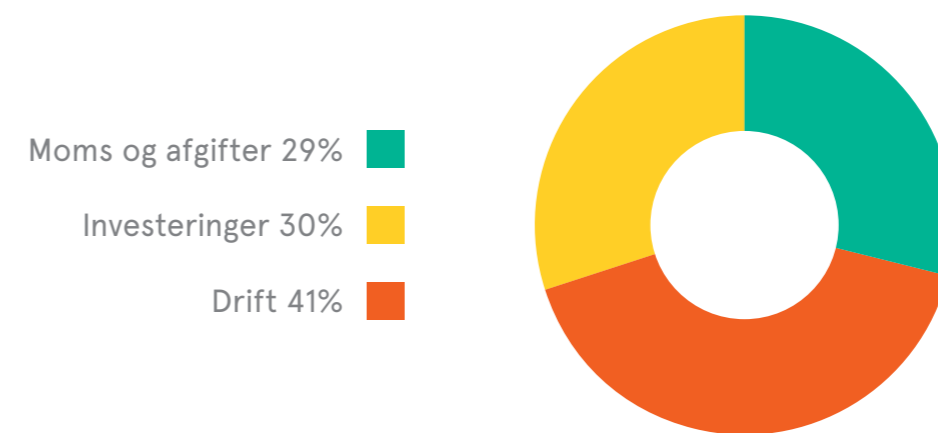

Fors A/S i overskrifter

Omsætning	1.314 mio. kr.
Kunder:	Ca. 190.000
Medarbejdere	185
Egenkapital	4.438 mio. kr.

Kundens takstkroner (i f.eks. Lejre) går til:

Ledelsesberetning v. formand og adm. direktør

Årets resultat

Resultatet efter skat i årsregnskabet udgør XXX. Virksomheden er underlagt "hvile-i-sig-selv-princippet" og skal hvert år opgøre sit mellemværende med kunderne i form af enten en opkrævningsret eller afregningsforpligtelse. HER BESKRIVES HVAD DETTE FORHOLD HAR HAFT FOR OMSÆTNINGEN. HER BESKRIVES ØVRIGE FORHOLD, SOM HAR BETYDNING FOR RESULTATET. DETTE FYLDER CIRKA TO LINJER ELLER HVAD DER NOGENLUNDE SVARER TIL DENNE TEKST.

Det fører frem til et resultat på XX før skat og over/underdækning, hvilket ligger XX OVER/UNDER I FORHOLD TIL BUDGETTET

Set i lyset af ovenstående vurderes årets resultat som ACCEPTABLET/IKKE-ACCEPTABELT.

Effektive forsyning – til for kunderne

Fors A/S er forsyningsvirksomhed i Holbæk, Lejre og Roskilde kommuner. Vi er ca. 185 medarbejdere, der leverer vand, fjernvarme, renser spildevand, indsamler affald og driver genbrugspladser. I alt rammer vi hver dag 190.000 kunder med et eller flere af vore produkter.

Vi leverer et produkt, som er en fundamental del af vore kunders dagligdag. Samtidig har vi monopol på vore ydelser.

Hos Fors A/S er ambitionen derfor, at vores kunder ville vælge os, hvis de kunne vælge frit.

Det forpligter os til at være effektive og gøre det nemt at være kunde. Det gør vi ved at arbejde smartere, lytte til kunderne og levere bæredygtige forsyningsløsninger. Vi kalder det "effektiv forsyning, til for kunden".

Grundlaget for at forfølge denne ambition er vores nuværende strategi med titlen 'Tænk nyt, tal klart, skab forandringer'. Strategien indeholder 20 strategiske projekter, som igangsættes løbende frem mod 2020. Ved udgangen af 2018 er fire projekter afsluttet, og nu fuldt implementeret. Derudover har vi afsluttet yderligere fem projekter, som nu er ved at blive implementeret og forankret – så de også kan blive en del af vores hverdag.

Den gode kundeoplevelse

Med ambitionen om 'at vores kunder ville vælge os, hvis de kunne vælge frit', indledte vi i 2018 en målrettet indsats for

at sikre alle vore kunder en god oplevelse, og vi har nu lagt et solidt fundament for det videre arbejde. Mange medarbejdere og kunder har bidraget til at få etableret vores kundestrategi.

Selv om der nu er gået et år, er der fortsat arbejde at gøre for at styrke kundeorienteringen som et bærende element i alt, hvad vi gør. Vi ønsker på markant vis at sætte kunden i fokus af vore effektive forsyningsløsninger. Og vi ønsker at udvikle retningsgivende kundeløfter for vore forskellige kundetyper.

I løbet af 2018 har vi for at sikre vore kunder effektive løsninger blandt andet i Tølløse i Holbæk Kommune taget de første skridt til at etablere en ny, moderne genbrugsplads – og i Lejre Kommune samarbejder vi med kommunen om nye byudviklingsområder. I Roskilde Kommune har vi kloakeret Milen, og dermed skabt moderne vand og spildevandsforhold for Roskildefestivalen og andre større arrangementer på dyrskuepladsen i Roskilde.

Samarbejde giver effektive løsninger

I Fors A/S arbejder vi for at skabe løsninger, der er bæredygtige og tager højde for fremtiden, med stor respekt for vore kunder. For det er dem, der skal bruge de løsninger, vi laver. I 2018 har vi derfor udviklet et paradigme for samskabelse. Det særlige ved samskabelse som involveringsmetode er, at involveringen sker meget åbent, tidligt og løbende i processen.

Vi tror nemlig på, at vi skaber de bedste løsninger og den største værdi, når vi gør det sammen med kunder, brugere, private virksomheder, foreninger og offentlige samarbejdspartnere. Eksempelvis i forbindelse med et klimaprojekt i Folkeparken i Roskilde, hvor vi sammen med parkens brugere udvikler idéer til nye rekreative faciliteter, der skaber oplevelser for børn og unge i Folkeparken – og som samtidig understøtter håndteringen af regnvand i Roskilde bymidte, så vi undgår oversvømmelser i forbindelse med kraftig regn.

Behov for klare pejlemærker

Mens vi i Fors A/S er med til at sætte rammerne for vore kunders hverdag, sættes vore regulatoriske rammer på Christiansborg. Her blev der i efteråret indgået en energiaftale, som sætter pejlemærkerne for vor varmekapacitet frem mod 2030. For os i Fors A/S får det særligt stor betydning at 'forblivespligten' afskaffes for nye fjernvarmekunder pr.

1. januar 2019 og at det overvejes at afskaffe forblivespligten i eksisterende fjernvarmeområder. I og med at vore investeringer i fjernvarme er omkostningstunge og ofte har en lang tilbagebetalingstid medfører bortfaldet af forblivespligten, at det kan blive vanskeligere at få økonomien til at hænge sammen ved udvidelser af fjernvarmenettet.

Helt overordnet betragter vi dog energiaftalen som positiv. Særligt ud fra den betragtning at der er tale om en bred politisk aftale, som vil holde mange år ud i fremtiden. Og det har vi som virksomhed brug for: Klare, sikre rammebetingelser at navigere efter.

På vand- og spildevandsområdet blev der i 2018 sat et punktum i den såkaldte 'skattesag'. Her har Højesteret givet vandselskaberne medhold i, at SKAT har administreret vandselskabernes skattebetaling i modstrid med vandsektorloven. Det betyder at en tikkende skattebombe, som kunne have kostet kunderne i Fors A/S område mellem 300 og 500 kr. årligt, er afmonteret.

I Fors A/S arbejder vi direkte og via vore brancheorganisationer på at sikre de bedst mulige rammebetingelser at levere vore løsninger til kunderne under. I 2018 var vi således sammen med vore brancheorganisationer en del af 'Forsyningsteltet' på Folkemødet, og vi har blandt andet været med til at sætte fokus på behovet for at ændre reglerne for udnyttelse af overskudsvarme.

Sikre leverancer til kunderne

Langt de fleste af vore kræfter bruger vi naturligt nok på at sikre stabile og miljørigtige leverancer af vore ydelser nu og i fremtiden. På tværs af vore forsyningsarter har vi derfor i 2018 gennemført en række lednings- og anlægsrenoveringer. Blandt andet har vi etableret bundbeluftning på vort største renseanlæg. Det skal bidrage til at vi når vores målsætning om, at vore største renseanlæg skal være energineutrale – og dermed går fra at være renseanlæg til 'ressourceanlæg'. Dette bidrager også til, at vi gennem vores daglige drift yder et bidrag til opfyldelsen af FN's verdensmål, som vil blive et af vore strategiske fokusområder de kommende år.

Asger Kej
Formand

Michael Brandt
Adm. direktør

Hovedtal for koncernen (t.kr.)	2018	2017
Nettoomsætning	XXX	1.314.133
Resultat før renter og afskrivninger	XXX	823.086
Driftsresultat	XXX	632.086
Finansielle poster netto	XXX	-15.601
Skat af årets resultat	XXX	-600.612
Årets resultat	XXX	15.873

Egenkapital	XXX	4.438.128
Årets investeringer	XXX	250.783

Resultater for selskaberne i koncernen (t.kr.)

	Affald		Vand		Varme		Spildevand	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Omsætning	XXX	70.242	XXX	107.319	XXX	283.650	XXX	811.243
Resultat	XXX	1.595	XXX	631	XXX	0	XXX	10.123

Usikkerhed vedrørende indregning og måling

Det er ved opgørelsen af koncernens skattemæssige grundlag for anlægsaktiverne i vand- og spildevandsselskaber, bestående af ledningsnet, produktionsanlæg samt driftsmidler lagt til grund, at de skattemæssige værdier i vand- og spildevandsselskaber svarer til de værdier, som blev opgjort til brug for den reguleringsmæssige åbningsbalance pr. 1. januar 2010, som blev indsendt til Forsyningssekretariatet, og som danner grundlag for fastlæggelsen af vand- og spildevandsselskabernes indtægtsramme. Det er SKAT's holdning, at det skattemæssige grundlag i vand- og spildevandsselskaber skal opgøres efter en tillempet DCF-model, som fører til lavere beløb. SKAT har efter en gennemgang af koncernens skattemæssige grundlag for anlægsaktiver i vand- og spildevandsselskaber reduceret de skattemæssige værdier for anlægsaktiverne med 5.902.920 t.kr. fra 7.176.922 t.kr. til 1.274.002 t.kr.

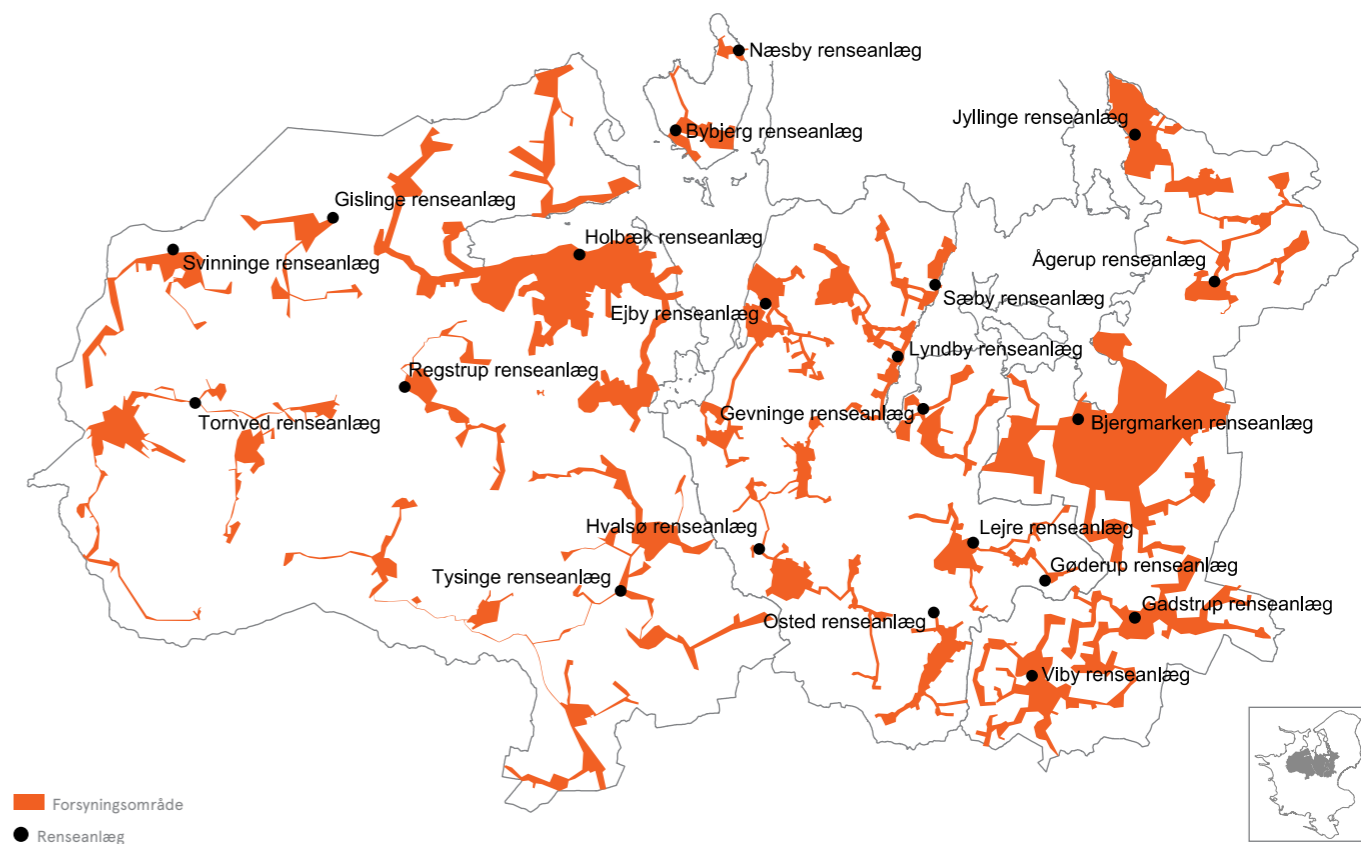
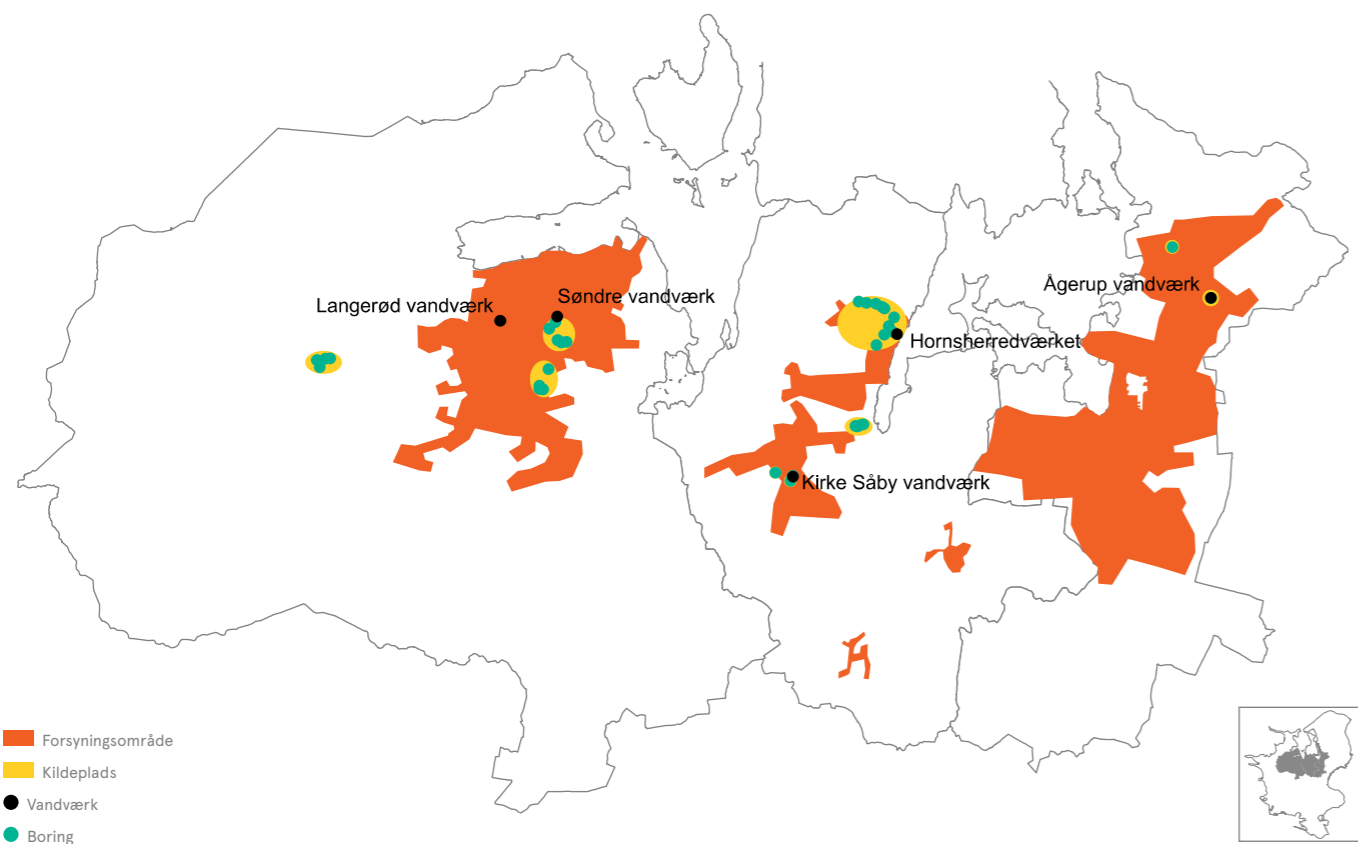
Den udskudte skat vil alt andet lige over tid betyde en skattebetaling af samme størrelse i vand- og spildevandsselska-

ber. Ledelsen vurderer imidlertid, at der fortsat er væsentlig usikkerhed relateret til måling af de indregnede aktuelle skatter og den udskudte skat, idet der som følge af de principielle sager, ført i Landsretten, fortsat er usikkerhed omkring grundlaget (de anvendte budgetter) og de enkelte parametre i SKAT's værdiansættelse ved anvendelse af DCF-modellen samt usikkerhed omkring udfaldet af sagerne i Højesteret.

Der er ved regnskabsaflæggelsen således foretaget en ændring af skøn for tidligere år vedrørende udskudt skatteforpligtelse. Ændringen betyder at der er i 2017 i koncernregnskabet er indregnet en regulering af den udskudte skatteforpligtelse på 595.411 t.kr. Effekten på årets resultat og egenkapital er et minus på 595.411 t.kr.

Fors A/S følger således praksis for branchen.

Vores produktion

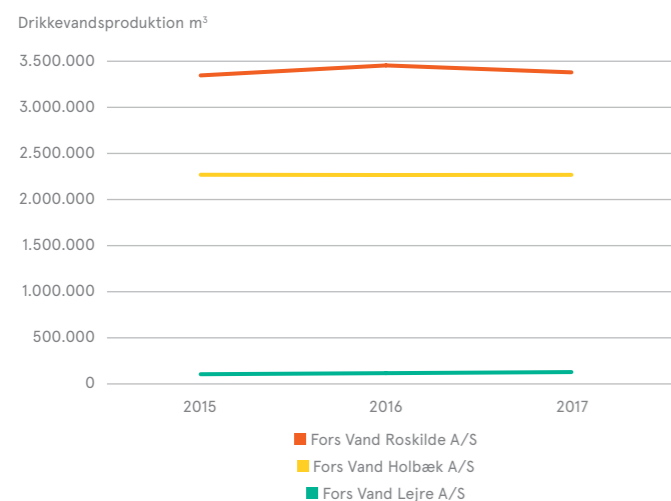

Drikkevandsproduktion

Vandet i Fors A/S forsyningsområde bliver indvundet fra 35 borerer fordelt på 12 kildepladser hvorfra det behandles på et af vore fem vandværker. Herfra distribueres det videre til kunderne. Vi har over 22.000 individuelle drikkevandskunder.

Vi er certificeret efter ISO-standarden 22.000 (fødevarerikkerhed) for at sikre at vores processer er i top, og vi kontrollerer hele tiden drikkevandet for at sikre, at kvaliteten er i top.

I 2017 blev knap 6 millioner m³ drikkevand leveret til kunderne. Denne leverance belastede miljøet med 502 tons CO₂e.

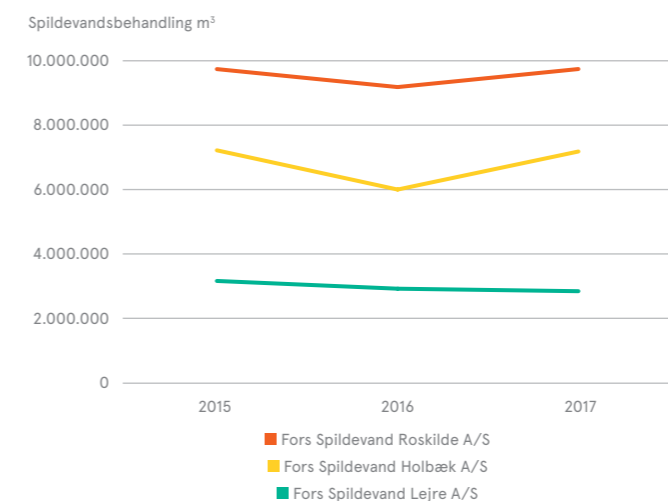
Spildevandshåndtering

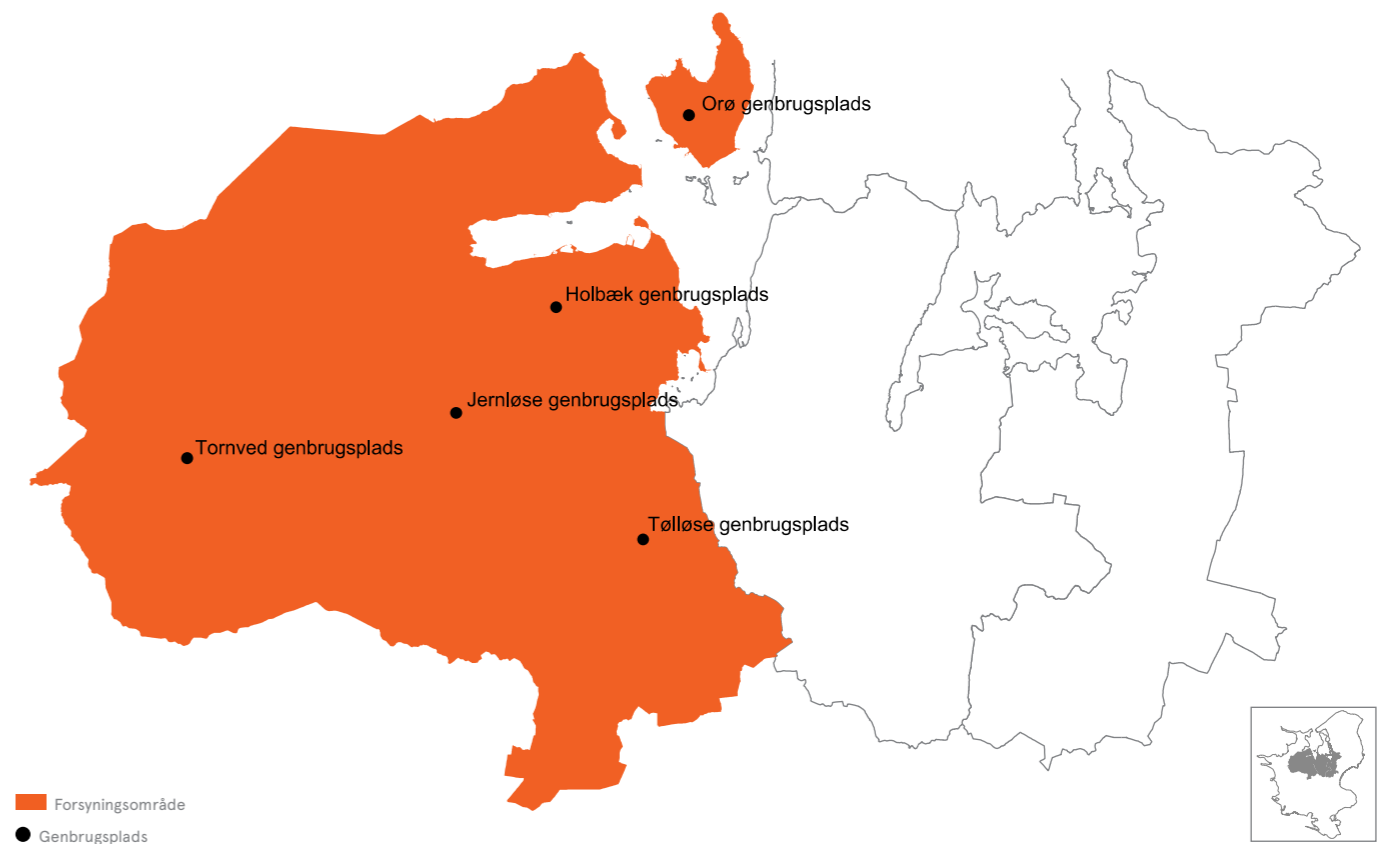
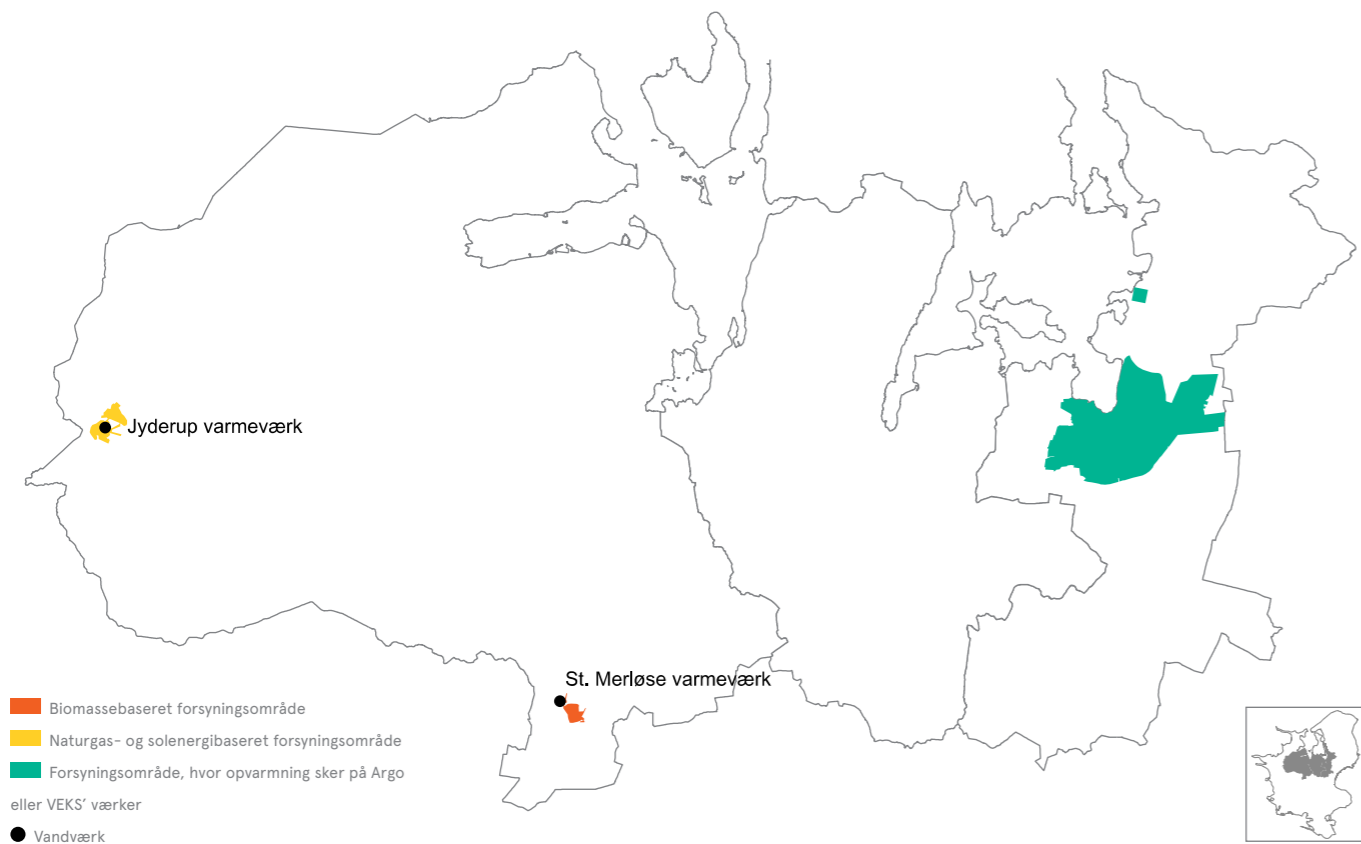
Spildevandet i Fors A/S forsyningsområde behandles på et af vore 21 renseanlæg. Foruden renseanlæggene har vi en række overløbsbygværker, bassiner og pumpestationer. Vi har cirka 64.000 individuelle spildevandskunder.

På renseanlæggene bliver spildevandet behandlet i en kompliceret proces, hvor det til sidst er så rent, at det forsvarligt kan ledes ud i 'recipienten' – åer og fjorde.

I 2017 blev knap 20 millioner m³ spildevand behandlet på vore renseanlæg. Denne behandling belastede miljøet med 2686 tons CO₂e.

Spildevandet fra husholdninger og virksomheder bliver ledt til renseanlæggene via et net af mere end 2.700 km kloak-

Fjernvarmeproduktion og -levering

Varmen i Fors A/S områder bliver i Holbæk Kommune produceret på vore to mindre anlæg i hhv. Jyderup og Store Merløse. I Roskilde Kommune leveres fjernvarmen fra det Storkøbenhavnske fjernvarmefællesskab VEKS. Derudover driver Fors A/S fire spids- og reservelastcentraler samt fem vekslerstationer i Roskilde.

Fjernvarme er den mest miljøvenlige kollektive opvarmingsform, og består primært af fornyelige eller vedvarende energikilder. Vi har cirka 9.000 individuelle varmekunder.

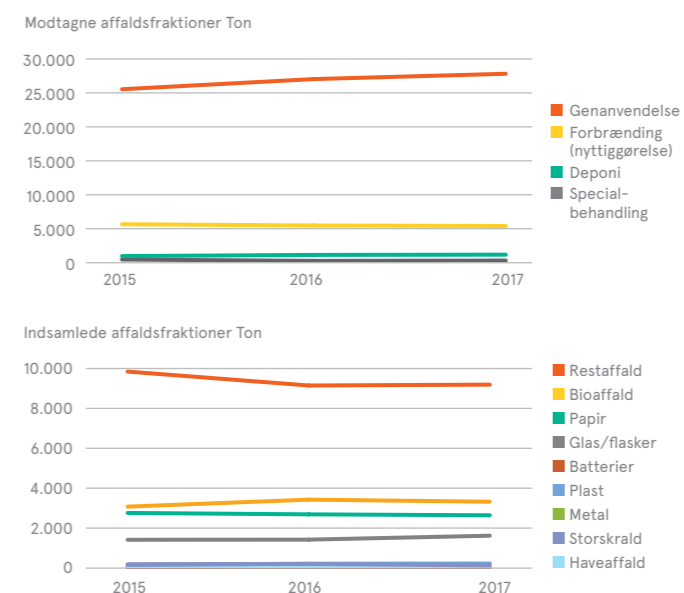
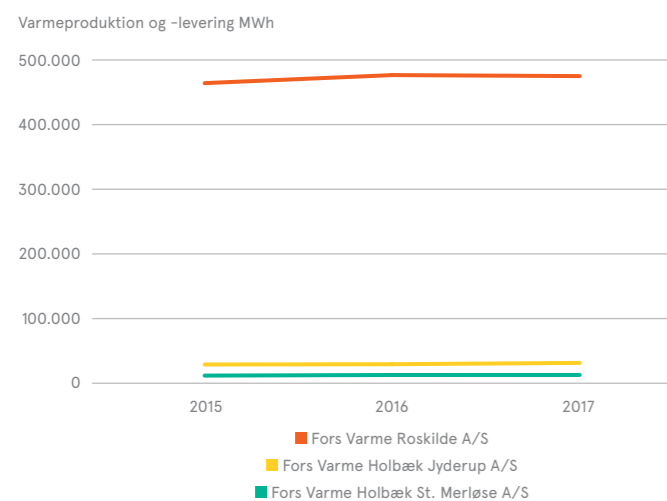
I 2017 blev knap lige over 41.000 MWh produceret i Holbæk Kommune, mens vi distribuerede ca. 476.000 MWh i Roskilde Kommune. Denne produktion og distribution belastede miljøet med lige over 47.000 tons CO₂e.

Affaldshåndtering

Fors A/S indsamler affald i Holbæk Kommune. Vi arbejder løbende for at sikre en høj genanvendelsesprocent og på, at det affald som vi indsamler håndteres på en miljømæssig forsvarlig måde. Således sorterer hver enkelt husstand sit affald i otte forskellige fraktioner (rest, bio, glas, papir, plast, metal, batterier og småt elektronik) i tre forskellige affaldsbeholdere. Fors A/S driver 5 genbrugspladser og

indsamler dagrenovation fra omkring 32.000 individuelle affaldskunder.

I 2017 håndterede vi cirka 51.901 tons affald. Dette affald belastede miljøet med 981 tons. I 2017 havde vi en genanvendelsesprocent på indsamlingsordningerne på 44,7 % og på genbrugspladserne 81,9 %.

Fors A/S støtter UN Global Compact og FN's verdensmål for bæredygtig udvikling

Michael Brandt
Adm. direktør

Fors A/S har i 2018 tilsluttet sig FN's Global Compact og støtter op om dets 10 ansvarlighedsprincipper. Herudover vil Fors A/S arbejde for opnåelse af udvalgte FN Verdensmål.

Global Compacts
10 ansvarlighedsprincipper

Verdensmål som
Fors A/S arbejder for

Miljømæssigt
samfundsansvar

- Virksomheden bør støtte en forsigtighedstilgang til miljømæssige udfordringer
- Virksomheden bør tage initiativ til at fremme større miljømæssig ansvarlighed
- Virksomheden bør opfordre til udvikling og spredning af miljøvenlige teknologier

Socialt
samfundsansvar

- Virksomheden bør støtte og respektere beskyttelsen af internationalt erklærede menneskerettigheder
- Virksomheden bør sikre, at den ikke medvirker til krænkelse af menneskerettighederne
- Virksomheden bør opretholde foreningsfriheden og effektivt anerkende retten til kollektiv forhandling
- Virksomheden bør støtte udryddelsen af alle former for tvangsarbejde
- Virksomheden bør støtte effektiv afskaffelse af børnearbejde
- Virksomheden bør afskaffe diskrimination i relation til arbejds- og ansættelsesforhold
- Virksomheden bør modarbejde alle former for korruption, herunder afpresning og bestikkelse

Ansvarlighedsrapport

Med denne redegørelse for samfundsansvar ønsker Fors A/S at vise ejere, kunder, samarbejdspartnere, ansatte og øvrige interessenter, hvordan vi tager ansvar, for den påvirkning vi udøver.

Som forsyningselskab udøver Fors A/S påvirkning på mange plan. Både i forhold til samfund, miljø og klima. En række af disse indflydelser sker som naturligt led i vor daglige drift af selskabet – eksempelvis når vi ved at levere rent drikkevand bidrager til at FN's verdensmål nr. 6 realiseres. Andre indflydelser udøver vi ved at gøre 'en ekstra indsats' – noget, som vi ikke er forpligtiget til, men vælger at gøre, fordi det er det rigtige. Eksempelvis når vi inddrager kunder og andre interessenter i at finde nye forsyningsløsninger der bidrager til at skabe bæredygtige byer og samfund.

Miljømæssigt samfundsansvar

Fors A/S er til for kunderne. Uden dem ville der ikke være efterspørgsel på forsyning af vand og varme, håndtering af affald samt behandling af spildevand. For at kunne levere vores ydelser er vi afhængige af en række ressourcer – og af at gennemføre processer –, der påvirker miljøet. Hensynet til at levere vores ydelser til kunderne må således afvejes mod den påvirkning dette ressourceforbrug har på miljøet. Her er det vores opgave som ansvarlig virksomhed at sikre et lavest muligt ressourceforbrug under hensyntagen til de økonomiske rammer, vi agerer under.

Socialt samfundsansvar

Med en kompleks leverandørkæde og cirka 185 ansatte har Fors A/S væsentlig indflydelse på mange menneskers sociale vilkår. I et privilegeret og højt reguleret land som Danmark kan socialt samfundsansvar i mange tilfælde være at betragte som selvfølgeligheder. Ikke desto mindre varetager Fors A/S et ansvar for opretholdelse af sikre arbejdsforhold, menneskerettigheder og bekæmpelse af korruption.

Udgangspunktet for Fors A/S arbejde med såvel miljømæssigt som socialt samfundsansvar er de 10 principper for ansvarlig og bæredygtig virksomhedsførelse defineret af FN's Global Compact samt FN's Verdensmål (Box 1).

Sammenhæng mellem handling og politikker

For at sikre sammenhæng mellem strategi, politikker, procedurer og konkrete handlinger, har Fors A/S indført et kvalitetsledelsessystem. Med systemet sikres, at ledelsens

beslutninger og vedtagne målsætninger forankres og gennemføres.

Fors A/S er certificeret efter ISO-standarderne 9001 og 22 000.

FNs Global Compact og Verdensmålene

Verdens største frivillige CSR-initiativ har med 10 principper for ansvarlig og bæredygtig virksomhedsførelse indkredset, hvordan man som virksomhed tager ansvar. CSR-Initiativet kaldes FN's Global Compact og er FN's platform for samarbejde med virksomheder om global udvikling.

Global Compacts 10 ansvarlighedsprincipper er inddelt i 4 kategorier. De 4 kategorier svarer til de 4 politikområder, som kræves redegjort for i henhold til Årsregnskabsloven § 99 a. Således kan den årlige CSR-rapportering gå hånd i hånd med Global Compacts 10 ansvarlighedsprincipper.

Global Compacts 10 ansvarlighedsprincipper bygger på Verdenserklæringen om Menneskerettigheder og internationale konventioner, herunder den Internationale Arbejdsorganisations Erklæring om Grundlæggende Principper og Rettigheder ved Arbejde, Rio-erklæringen om Miljø og Udvikling og FN-konventionen om Bekæmpelse af Korruption. Fors A/S har valgt at slutte sig til Global Compact for at understøtte det internationale samfunds forventninger til ansvarlig og bæredygtig virksomhedsadfærd.

Global Compacts 10 ansvarlighedsprincipper er således med til at prioritere og afgrænse, hvad ansvarlig og bæredygtig virksomhedsførelse er. På den måde udgør de fundamentet for virksomheders arbejde med at understøtte FN's 17 Verdensmål. De 17 Verdensmål og 169 delmål kan bruges til at fokusere vores prioriteringer, så vi leverer størst mulig effekt i forhold til globale problemstillinger.

Verdensmålene blev lanceret 01-01-2016 og er målrettet alle FN's medlemslande. Verdensmålene fokuserer ligeledes på at fremme fred og sikkerhed og stærke institutioner, og på at styrke internationale partnerskaber. Den nye dagsorden anerkender således, at social, økonomisk og miljømæssig udvikling, fred, sikkerhed og internationalt samarbejde er tæt forbundne, og at det kræver en integreret indsats at opnå holdbare udviklingsresultater.

Ansvarlighedsrapport, CSR og COP-rapport

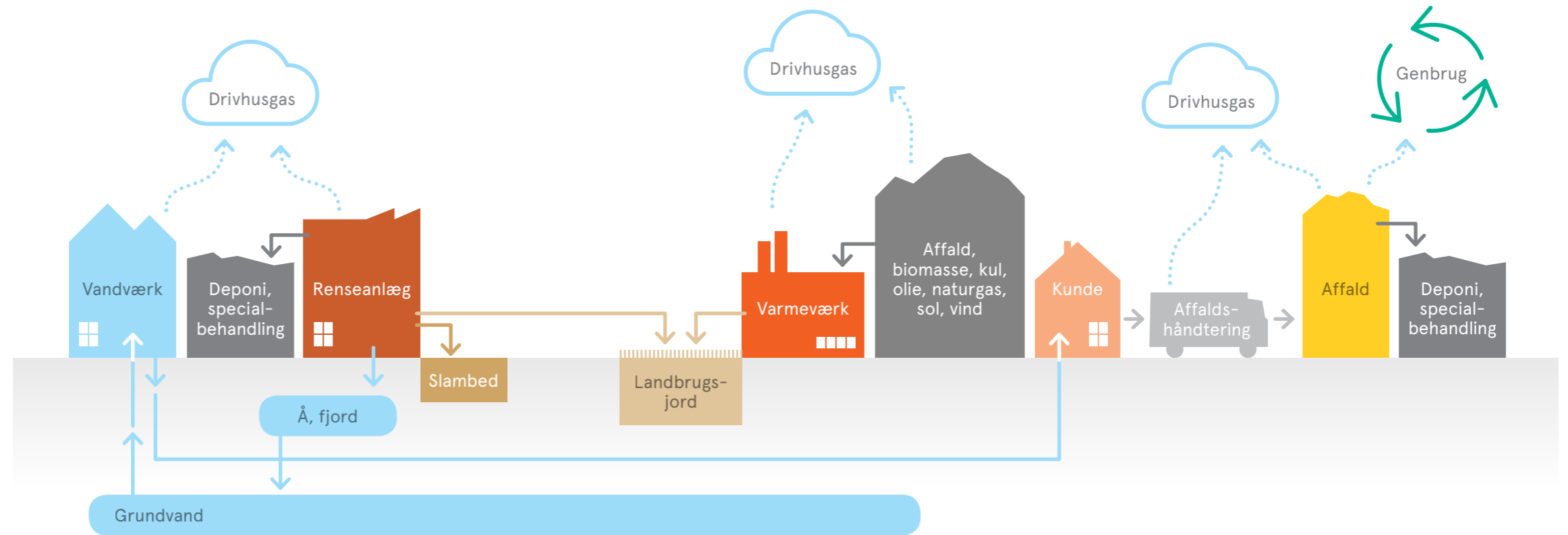
Siden 01-01-2009 har det været lovkrav for store virksomheder at redegøre for deres samfundsansvar i årsrapporten. Redegørelsen benævnes typisk "CSR", som er en forkortelse for den engelske betegnelse "corporate social responsibility" dvs. "virksomheders redegørelse for samfundsansvar". En CSR-redegørelse sker i form af en årlig COP-rapport, når en virksomhed har tilsluttet sig FN's Global Compact. Forkortelsen "COP" står for "Communication on Progress" dvs. fremskridtsrapport. I COP-rapporten rapporteres om virksomhedens indsats med at implementere Global Compacts 10 ansvarlighedsprincipper. COP-rapporten kan udgøre den lovpligtige redegørelse for samfundsansvar (jf. Årsregnskabsloven § 99 a) og for det underrepræsenterede køn i ledelsen (jf. Årsregnskabsloven § 99 b), såfremt den opfylder lovens krav. Lovkravene har med tiden udviklet sig og medført eksempelvis pligt til redegørelse for miljøforhold samt opstilling af måltal og politikker for at øge antallet af det underrepræsenterede køn i ledelsen.

FN's Verdensmål opfordrer direkte til, at virksomheder bidrager til målene med deres kreativitet, innovationsevne og andre ressourcer. I Fors A/S mener vi, at enhver virksomhed skal fokusere på det, den er bedst. I forlængelse heraf har Fors A/S således valgt at fokusere på, hvordan vi understøtter de 10 af FN's 17 verdensmål som vi vurderer ligger tættest på vores kerneforretning. Her er vores naturlige styrke, så det er her, vi kan gøre den største forskel.

Fors A/S påvirker miljø og klima – og tager ansvar

I Fors A/S leverer vi vand og varme, og vi modtager og håndterer affald og spildevand. Vi har således både et stort produktionsapparat og en række behandlingsanlæg, som påvirker vores omgivelser. Eksempelvis i form af CO₂ og andre gasarter som udledes i atmosfæren.

Som ansvarlig virksomhed er det vores opgave at sikre, at den påvirkning vi udøver på vores omgivelser er så lille som muligt i alle led, og vi arbejder derfor hele tiden på at energioptimere vores drift. I løbet af de seneste tre år har vi således både reduceret den samlede mængde af CO₂e som vi udleder med i omegnen af 27 % samt reduceret energiforbruget i vores produktion. Især i vores energikrævende varmeproduktion, hvor der er sket en reduktion i antallet af kWh-forbruget pr. leveret MWh fra 71,14 kWh til 51,9 kWh.

Fors A/S' aktiviteter er knyttet til jord-, vand- og luftmiljøer.

Sådan tager vi ansvar for miljø og klima

Fors A/S understøtter FN's verdensmål samt Global Compact på forskellige niveauer. Overordnet tager vi som en naturlig del af vores forretning et stort ansvar for at vores udledninger lever op til gældende regler, og for at vi påvirker miljøet så lidt som muligt. Foruden de lovgivningsmæssige krav vi skal leve op til, har vi blandt andet vedtaget en kvalitets- og miljøpolitik indeholdende en række mål. Med disse – og øvrige mål – tager Fors A/S et yderligere ansvar for klima,

miljø og samfund. Målsætningerne er tilpasset de områder som Fors A/S i forvejen arbejder med – og ligger altså i naturlig forlængelse af vores daglige drift.

For at operationalisere vores forskellige mål som understøtter verdensmålene og ansvarlighedsprincipperne har vi udarbejdet en række succeskriterier, der på kort såvel som på langt sigt sikrer, at vi lever op til målene.

Målsætninger – miljø og klima

Ansvarlighedsprincipper og Verdensmål	Fors A/S' mål	Succeskriterier
<p>WE SUPPORT</p> <p>Ansvarlighedsprincip 7, 8 og 9: Fors A/S støtter en forsigtighedstilgang til miljømæssige udfordringer, tager initiativ til at fremme større miljømæssig ansvarlighed og opfordrer til udvikling og spredning af miljøvenlige teknologier.</p>	<p>Fors A/S får en miljøpolitik og et miljøledelsessystem.</p>	<p>Certificering efter ISO14001-standarden er opstartet i 2018, og i den forbindelse er udfærdiget en miljøpolitik, der er screenet for efterlevelse af Global Compacts ansvarlighedsprincipper senest i 2020.</p>

Målsætninger på miljøområdet.

Fortsætter

Vand

Ansvarlighedsprincipper og Verdensmål	Fors A/S' mål	Succeskriterier
 <p>Verdensmål 6.1 og 6.4: I 2030 skal alle have lige adgang til sikkert drikkevand til en overkommelig pris. Inden 2030 skal vi blive langt bedre til at bruge vandet effektivt i alle sektorer. Vi skal give adgang til drikkevand på en sikker og bæredygtig måde, for at nedbringe antallet af mennesker, der lider af vandmangel betydeligt.</p>	<p>Fors A/S vil sikre vandkvaliteten og adgang til drikkevand, og Fors A/S' vandindvinding sker på bæredygtig og effektiv vis.</p>	<p>Fors A/S tilstræber at opfylde ejerkommunernes indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse inden 2025, og at indvinding af grundvand sker inden for områder med særlige drikkevandsinteresser.</p> <p>Der rapporteres årligt på, om der i situationer, hvor de fastsatte kvalitetskrav har krævet mere end simpel vandbehandling, er udført skærpet overvågning, og at udvidet vandbehandling kun har fundet sted midlertidigt.</p> <p>Fors A/S måler løbende vandkvaliteten med henblik på at opdage eventuelle miljøfremmede stoffer (pesticider m.m.) i det vand, der leveres til kunderne. Der gives en årlig status.</p> <p>Senest i år 2025 er der vedtaget retningslinjer for, hvor mange timer efter produktionsstop vandforsyningen skal kunne opretholdes med et gennemsnitligt vandforbrug, og det er undersøgt, om anlæg og distributionsnet er indrettet, så der tages højde for nødforsyning af nabovandværker.</p> <p>Der er senest i 2025 lagt en plan for at opnå reservekapacitet i den tilgængelige vandressource på 10 % i forhold til det samlede vandbehov (inklusive lækage).</p> <p>Der er i 2020 lagt en plan for nedbringelse vandtabet i Fors A/S' distributionsnet til maksimalt 10 % (og helst maksimalt 8 %) af den vandmængde, der årligt leveres fra vandværkerne.</p>
 <p>Verdensmål 15.1: Inden 2020 skal vi bevare og genoprette økosystemer på land og i ferskvand og bruge dem bæredygtigt. Det gælder især skove, vådområder, bjerge og områder med mangel på vand i overensstemmelse med internationale aftaler.</p>	<p>Fors A/S vil med skovrejsning bidrage til beskyttelse af de ferske vandes økosystemer.</p>	<p>Partnerskaber om rejsning af "Klima- og Drikkevandsskov" og udpegning af sprøjtefrie zoner er etableret senest i år 2025.</p>

Spildevand

Ansvarlighedsprincipper og Verdensmål	Fors A/S' mål	Succeskriterier
 <p>Verdensmål 6.3 og 14.1: Inden 2030 skal vi forbedre vandkvaliteten ved at reducere forurening, stoppe dumping og minimere udslippet af farlige kemikalier og materialer. Andelen af ubehandlet spildevand skal halveres, og vi skal genbruge og genanvende betydeligt mere på globalt plan. Inden 2025 skal vi forhindre og reducere alle slags forurening af havet i betydelig grad. Vi skal især sætte ind mod forurening fra aktiviteter på land, heriblandt skrald og forurening med næringsstoffer.</p>	<p>Fors A/S vil bidrage til renere vandmiljø.</p>	<p>Der skal løbende arbejdes med at reducere antallet af overløb.</p> <p>Andelen af rensset spildevand, der behandles sikkert, dokumenteres årligt (dvs. koncentrationen af henholdsvis organisk stof, kvælstof og fosfor i rensset spildevand).</p>

Energi og varme

Ansvarlighedsprincipper og Verdensmål	Fors A/S' mål	Succeskriterier
 <p>Verdensmål 7.2: Der skal være betydeligt mere bæredygtig energi i den globale energiforsyning inden 2030.</p>	<p>Fors A/S tilstræber at øge andelen af vedvarende energikilder og mindske udledning af drivhusgasser.</p>	<p>Målet er at støtte op om Borgmesterpagtaftalen (EUs klimapagt) om reduktion af CO₂. For at vurdere om der er en positiv udvikling, rapporteres der årligt på forbrug af energi og hvor stor en andel af energien, der er baseret på fx kul, olie, gas, biomasse, biogas, vind, sol, jordvarme, etc.</p> <p>Fors A/S vil ved udgangen af 2020 have reduceret udledningen af CO₂ fra produktionsanlæg med 15 % i forhold til 2016 (målsætningen omfatter ikke varmekøb).</p> <p>Varmetabet i fjernvarmeledninger reduceres med en halv procent fra 2016 til 2020.</p> <p>Inden 2020 er der lagt en plan for fremtidens energiløsninger, herunder muligheden for CO₂-neutrale varme anlæg, biogasproduktion på renseanlæg etc. Planen vil understøtte målet om, at Holbæk og Bjergmarken Renseanlæg skal være energineutrale i 2025, dvs. produktion af energi tilsvarende energiforbrug. Et eventuelt nyt renseanlæg i Holbæk skal desuden være energiproducerende.</p> <p>I 2019 er der indført en bilpolitik eventuelt med en plan for el-biler og nedbringelse af forbrug af fossile energikilder som olie, diesel og benzin.</p>

Affald

Ansvarlighedsprincipper og Verdensmål	Fors A/S' mål	Succeskriterier
 <p>Verdensmål 12.3: Inden 2030 skal vi halvere det globale madspild per person både i forretninger og hos forbrugere. Vi skal også reducere madspild i produktionen og leverandørkæderne, heriblandt tab af afgrøder efter høsten.</p>	Fors A/S vil mindske madspild og indføre en økologipolitik.	I 2019 skal Fors A/S have modtaget bronzemærket for økologi.
 <p>Verdensmål 12.5: Inden 2030 skal vi nedbringe affaldsmængden betydeligt gennem forebyggelse, reduktion, genbrug og genanvendelse.</p>	Fors A/S vil sikre en høj genanvendelsesrate samt forebygge affaldsgenerering.	<p>Mindst 56 % genanvendelse i 2019 af de 7 fokusfraktioner (bio, papir, glas, metal, plast, pap, træ).</p> <p>Mindst 70 % af alt affald, som Fors A/S håndterer i 2019, skal genanvendes.</p> <p>En "Affaldets Vej"-kampagne iværksættes senest i 2019, hvori Fors A/S oplyser kunder om, hvordan de kan reducere og sortere affald.</p>

Klima

Ansvarlighedsprincipper og Verdensmål	Fors A/S' mål	Succeskriterier
 <p>Verdensmål 11.5 og 13.3: Inden 2030 skal vi reducere antallet af mennesker, der dør eller bliver påvirket af katastrofer, betydeligt (heriblandt katastrofer relateret til vand) med et fokus på at beskytte de fattige og mennesker i udsatte situationer. Sideløbende skal vi i betydelig grad nedbringe de direkte økonomiske tab i verdensøkonomien, der skyldes katastrofer. Vi skal øge den generelle viden og opmærksomhed på mulighederne for både at bremse den globale opvarmning og tilpasse os klimaforandringerne. Det skal ske på både individuelt og institutionelt niveau. Samtidig skal vi øge vores kapacitet til allerede tidligt at forudsige og formindske skaderne.</p>	Fors A/S vil med beredskabsplaner for forsyning i katastrofesituationer medvirke til klimasikring.	Beredskabsøvelser udføres årligt, og beredskabsplaner opdateres på baggrund af øvelserne.

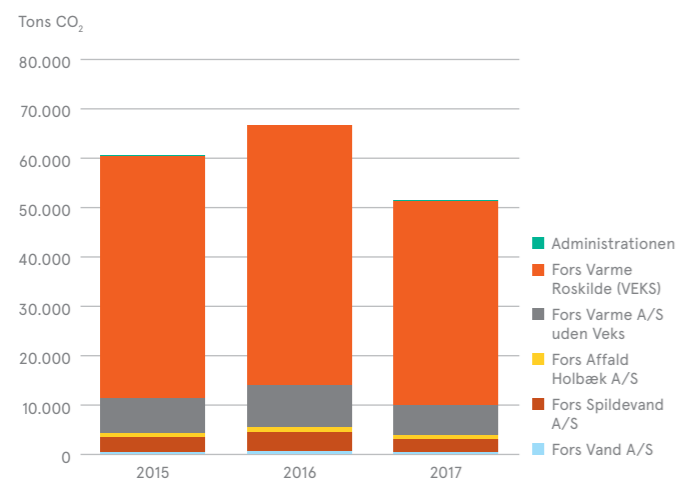

Global Compacts ansvarlighedsprincipper

Økosystemerne i jord-, vand- og luftmiljøer er ofte sårbare i et land som Danmark, hvor befolkningstætheden er høj og med intensiv landbrugsproduktion. Derudover kan det med det blotte øje i mange tilfælde ikke ses, hvordan jord-, vand- og luftmiljø er knyttet til selskabets aktiviteter: Risiko for diffus udledning af forurenende stoffer nødvendiggør derfor særlig årvågenhed fra Fors A/S' side. Det samme gør potentielle punktkildeforureninger.

Fors A/S tager ansvar ved at benytte sig af et forsigtighedsprincip i henhold til Global Compacts ansvarlighedsprincip 7. Derudover ønsker Fors A/S at tage initiativ til at fremme miljømæssig ansvarlighed samt opfordre til udvikling og spredning af miljøvenlige teknologier jf. Global Compacts ansvarlighedsprincip 8 og 9.

Effektivering af Global Compacts ansvarlighedsprincipper forventes i første omgang skabt ved, at Fors A/S får et miljøledelsessystem og en miljøpolitik, hvori ansvarlighedsprincipperne er indarbejdet.

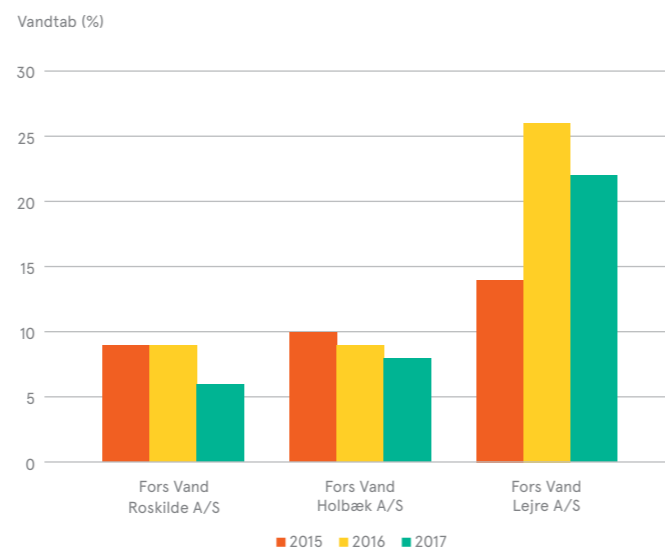

CO₂e-udledning fra indgående energiresourcer

Vand – ansvarlighed

Drikkevand i Danmark baseres på grundvand. Det er derfor essentielt at sikre, at grundvandet holdes fri fra skadelig påvirkning fra eksempelvis sprøjtegifte, hvis vi skal kunne levere rent drikkevand til vores kunder. Dette gøres bedst ved at forebygge forurening i stedet for at skulle rense vandet efter at det er pumpet op af jorden. Derfor vil Fors A/S medvirke til opfyldelse af ejerkommunernes indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse.

Det kræver ressourcer at oppumpe, behandle og distribuere vand til vore kunder. For at minimere dette ressourceforbrug arbejder Fors A/S løbende med at nedbringe vandtabet på ledningsnettet. Målet er, at den udpumpede mængde drikkevand, som ikke når frem til kunderne, højst udgør 10 % og helst kun 8 %. Desuden vil udskiftning af vandmålere til fjernaflæste typer med stor sandsynlighed nedbringe utilsigtet vandforbrug fremadrettet. Lækagetab i forbindelse med brud vil kunne mindskes, efterhånden som ledningsnettet renoveres.

Vandtab på ledningsnet (%)

Spildevand – ansvarlighed

Kloaknettet er dimensioneret til at håndtere en given mængde vand. Kommer der mere vand i kloakken – eksempelvis når det regner kraftigt – kan systemet og de bassiner der tilbageholder spildevandet indtil det kan sendes til rensesanlægget ikke følge med. Når det sker er der tale om et 'overløb'. Ved overløb ledes spildevand – efter at være blevet mekanisk rensat – ud i 'recipienten' som kan være åer, fjorde og vandløb inden det er blevet rensat på et rensesanlæg. Fors A/S er derfor opmærksom på at tilpasse anlæg og produktion til klimaprogner. Fors A/S er også opmærksom på, at forurening af vand- og jordmiljøet i forbindelse med overløb kan mindskes, ved at spildevandet renses ved kilden. Jo renere spildevand der modtages fra kunden via kloakken, des mindre er risikoen for påvirkning af miljøet. Ved at mindske andelen af miljøskadelige stoffer i spildevandet allerede ved kilden fås yderligere den gevinst, at mere slam kan spredes som gødning på landbrugsjord i stedet for at måtte deponeres.

Slam er et biprodukt af spildevandsrensning, og slammets indhold af plantenæringsstoffer som kvælstof, fosfor og kalium kan med fordel udnyttes af afgrøder. I de tilfælde hvor slam ikke kvalificerer sig til udbringning på landbrugsjord men må deponeres eller nedbrydes i slambede, er Fors A/S opmærksom på mulige miljøvirkninger. I det hele taget vil Fors A/S rette stor opmærksomhed på sine anlægs tilstand, så selskabets aktiviteter ud fra en samlet betragtning påvirker miljøet så lidt negativt som muligt.

Energi og varme – ansvarlighed

Fors A/S' emission af gasformige stoffer til atmosfæren udgør en klimapåvirkning. Emission af drivhusgasser sker både direkte og indirekte fra Fors A/S anlæg og produktion. Direkte i den forstand at oxiderede kul-, svovl- og kvælstof-forbindelser udledes fra varme- og vandproduktion samt spildevandsrensning og affaldshåndtering, og indirekte i den forstand at eksempelvis varmekøb og Fors A/S elforbrug er forbundet med eksterne leverandørers emissioner. Fors A/S arbejder løbende på at indføre energisparende tiltag, så emissionen kan mindskes og vælger energikilder der forurenner mindst muligt.

Energikilder – ansvarlighed

På Jyderup Varmeværks anvendes naturgas som energikilde til varme- og el-produktion. Naturgas er et forurenende og fossilt brændsel. For at mindske brugen af naturgas har Fors A/S etableret solvarme på Jyderup Varmeværk, der dækker en del af energiforbruget. Ligeledes overvejes det at udskifte de eksisterende gaskedler med vedvarende og bæredygtige energikilder med mindre CO₂-udledning.

St. Merløse Varmeværk anvender biomasse, primært halm, som energikilde. Hvorvidt den anvendte biomasses optagelse af kulstof igennem fotosyntesen tilsvarende kulstofmængden i den aske, der efter afbrænding på varmekædet spredes på landbrugsjord til andre planters næringsstofudnyttelse, er ukendt. Dette belyser, at diskursen om CO₂-neutralitet for biomassefyrede varmekæder i Fors A/S ikke overskygger behovet for at revurdere miljøvenligheden af anvendte energikilder ved varmeudproduktion. Fors A/S er altså opmærksom på, at der alt andet lige udledes drivhusgasser til atmosfæren, når en afbrænding finder sted uanset hvilken energikilde, der er tale om.

Ligeledes fører afbrænding af diesel og benzin til emission af drivhusgas. Transport søges derfor minimeret ved eksempelvis at indkøbe biomasse til St. Merløse Varmeværk fra lokale landmænd. Derudover er det ambitionen at begrænse brændstofforbrug på transport i forbindelse med mødeaktivitet. Medarbejderne i Fors A/S kører ofte mellem de mange anlæg og de to administrative hovedkontorer, der har til huse i Roskilde og Holbæk. Der er derfor i 2018 indkøbt elbiler til at dække en del af kørselsbehovet samt indført en bilpolitik, og der opfordres til at møder afvikles ved hjælp af Skype.

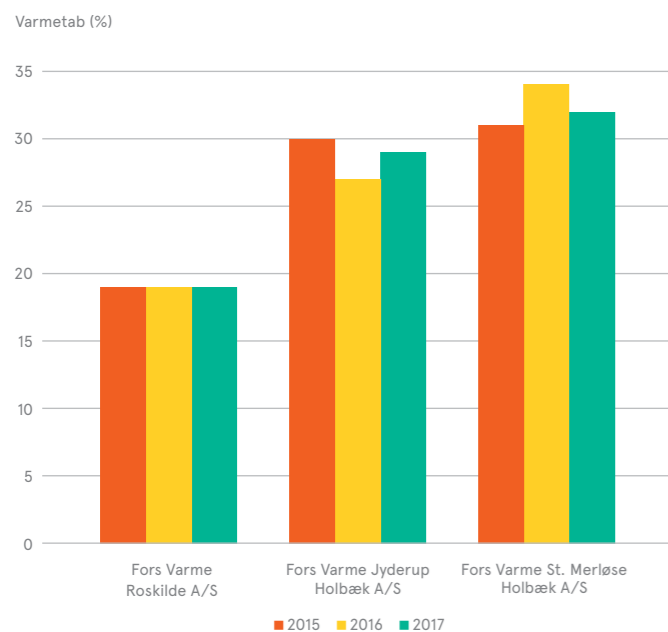
Energiforbrug – ansvarlighed

Udover at valget af energikilde er essentielt for kampen mod klimaforandringerne, er optimal anvendelse af energien en vigtig medspiller. Af energibesparende tiltag i Fors A/S kan nævnes, at der i 2018 er etableret af bundbeluftning og gasmotor på Bjergmarken Renssanlæg, hvilket har givet en energibesparelse på mindst 790.000 kWh/år i forhold til år 2012. Ydermere er der potentiale for energibesparelse ved udnyttelse af overskudsvarme og biogas. Generel procesoptimering af nedslidte anlæg og reduktion af ledningsnettets tab af varme og vand vurderes desuden at kunne udgøre en positiv faktor for Fors A/S' energiregnskab.

Energiforbrug	Måleenhed	2015	2016	2017
Fors Vand Roskilde A/S	kWh/m ³ drikkevand	0,25	0,25	0,26
Fors Vand Holbæk A/S	kWh/m ³ drikkevand	0,37	0,39	0,39
Fors Vand Lejre A/S	kWh/m ³ drikkevand	0,61	0,58	0,52
Fors Spildevand Roskilde A/S	kWh/m ³ spildevand	0,61	0,71	0,72
Fors Spildevand Holbæk A/S	kWh/m ³ spildevand	0,65	0,73	0,47
Fors Spildevand Lejre A/S	kWh/m ³ spildevand	0,8	0,94	0,65
Fors Affald Holbæk A/S	kWh/ton affald	1,88	2,23	2,12
Fors Varme Roskilde A/S	kWh/MWh varme	3,27	3,17	3,04
Fors Varme Holbæk Jyderup A/S	m ³ gas/MWh varme	112,15	134,15	91,92
Fors Varme Holbæk St. Merløse A/S	kWh/MWh varme	13,34	12,12	11,85

Varmetab – ansvarlighed

I Himmelev i Roskilde er det muligt at tilslutte sig fjernvarmenettet. Det er ikke alle, som har gjort det endnu. Indtil flere vælger at tilslutte sig, vil der ikke ske den optimale afkøling af fjernvarmevandet. Det betyder, at vandets højere

returløbstemperatur påvirker varmetabet negativt. Følgevirkningen heraf er et relativt højt varmetab. Fors A/S ønsker delvist at nedbringe varmetabet ved at installere returventiler i fjernvarmeledningerne, så temperaturen tilpasses antallet af fjernvarmeinstallationer, der er i funktion.

Foruden arbejdet med at mindske varmetabet i Himmelev har Fors A/S i 2018 påbegyndt en afdækning af, om det kan give mening at tilbyde kunder med særlig dårlig afkøling rådgivning til at forbedre deres fjernvarmeinstallation. Sammen med den løbende renovering af ledningsnettet forventes disse tiltag at reducere varmetabet fremadrettet.

Affald – ansvarlighed

Fors A/S arbejder målrettet på at øge genanvendelsesprocenten af det affald, som vi håndterer. Derfor benytter vi samskabelse når vi udvikler nye løsninger, så de er bedst muligt forankret hos kunder og øvrige samarbejdspartnere. Vi rådgiver kunderne på vore genbrugspladser, og vi indfører løbende nye fraktioner til affaldssorteringen. Dette har resulteret i samarbejder om, at affaldstræ genanvendes til produktion af fugle- og foderhuse, og tagpapaffald genanvendes i fremstilling af ny asfalt. Derudover bliver tekstiler afsat til eksempelvis fyldmateriale i møbler. Forebyggelse af affaldsgenerering er også del af Fors A/S' bevidsthed, og en "Affaldets Vej"-kampagne skal medvirke til et lavere forbrug hos kunderne.

Klima – ansvarlighed

At skabe langsigtede, klimarobuste løsninger er essentielt, når skybrudsveje i byerne overvejes. Projekter af denne type beror på prioriteringer, antagelser og usikkerheder, hvorfor emnet "klimasikring" ofte får stor opmærksomhed. Fors A/S inddrager og opsøger i høj grad de aktører, som kan have interesse i udviklingen af byområder, så eksempelvis regnvandsopsamlende bassiner agerer rekreative, grønne oaser. Eksempelvis i forbindelse med et klimaprojekt i Folkeparken i Roskilde, hvor vi i samarbejde med parkens brugere udvikler idéer til nye rekreative faciliteter, der skaber oplevelser for børn og unge i Folkeparken og som samtidig understøtter håndteringen af regnvand i Roskilde bymidte, så risikoen for oversvømmelser i forbindelse med kraftigt regn mindskes.

Opfølgning på målsætninger for 2018 – miljø og klima

I dette afsnit afdækker Fors A/S sin performance i forhold til de målsætninger som selskabet vedtog at gennemføre i 2018 i forbindelse med aflægningen af det foregående års Ledelses- og ansvarlighedsrapport. Derudover rapporteres om udvalgte øvrige gennemførte indsatser som understøtter FN's verdensmål.

På det overordnede generelle område havde Fors A/S en målsætning om at opstarte en proces med det formål at blive miljøcertificeret efter ISO 14001-standarden i 2018. Dette arbejde er opstartet, og der er udarbejdet en miljøkortlægning af Fors A/S anlæg. Det ventes at Fors A/S opnår miljøcertificeringen ultimo 2019.

Fors A/S har i 2018 taget i alt 287 prøver af vandkvaliteten i vores område. Af disse har der været 13 hændelser, hvor grænseværdierne har været overskredet. Hændelserne skyldes primært overskridelse af kim-tallet på det såkaldt "first flush" ude på forbrugernes taphaner. Disse hændelser er almindeligt forekommende, og giver ikke anledning til egentlig skærpet overvågning. Foruden de nævnte episoder har vi i 2018 konstateret enkelte pesticidrester i vandet fra Kirke Såby vandværk. Dog under grænseværdien. Da drikkevandssikkerhed generelt har haft samfundsmæssig fokus i 2018 – som følge af at der forskellige steder i landet er fundet pesticidrester – har Fors A/S løbende via pressen informeret kunderne om drikkevandssikkerheden i Fors A/S område.

Der er ikke gennemført en afdækning af, hvorvidt grundvandsspejlet er stigende eller faldende. Da denne oplysning ikke vurderes som værende væsentlig i forhold til Fors A/S arbejde med at sikre kunderne rent drikkevand vil dette mål udgå i den fremadrettede rapportering.

Fors A/S arbejder løbende for at nedbringe antallet af overløb. I 2018 har vi eksempelvis installeret pumper med øget kapacitet ved vores kombinerede pumpestation og overløbsbygværk ved havnen i Roskilde. Samtidig har vi udvidet et forsinkelsesbassin i bydelen Himmelev. Disse tiltag medfører at antallet af overløb til Roskilde Fjord nedbringes til gavn for vandmiljøet.

Færre overløb til fjorden

Igennem det sidste år har Fors A/S arbejdet på to store spildevandsprojekter, der skal skabe bedre forhold for fjorden og en mere stabil drift for Roskildes borgere. På Klosterbakken i Himmelev har arbejdet været i gang hele sidste år, og i midten af februar forventer vi projektet færdigt. Her lå et gammelt forsinkelsesbassin, der med sin kapacitet på 200 m³ var blevet for småt til at klare det stigende antal regnskyl. Derfor har Fors A/S bygget et større, underjordisk bassin på 800 m³, der skal opsluge og opbevare de massive mængder regnvand, indtil Bjergmarken Renseanlæg er klar til at tage imod og rense vandet.

"Vi ønsker at drive effektiv forsyning for vores kunder og sikre bæredygtige forsyningsløsninger. Derfor har vi etableret et større og smartere bassin, så vi sikrer, at vi bedst muligt kan håndtere de store mængder regnvand, der især er i dette område", fortæller projektleder Peter Warming-Andersen.

Også nede ved havnen har der været gang i spildevandspumperne. Vores største pumpestation har fået en opgradering med nye pumper, der er mere energirigtige og mindre støjende. De nye pumper kan i timen flytte op til 1800 m³ spildevand op mod Bjergmarken Renseanlæg, når der er allermost pres på systemet.

De nye projekter har en betydning for vandmiljøet i fjorden og driften af systemet. Men beboerne omkring Galgebakken kan også se frem til en forskønnelse af området, hvor der tidligere stod hægede bygninger.

Kantinepersonalet i Fors A/S har været på kursus med henblik på at reducere madspild, og der er indført en ordning, hvor medarbejderne har mulighed for at købe mad fra kantinen med hjem med henblik på at reducere mængden af mad som smides ud. Der er desuden igangsat et forsøg, hvor det tilstræbes at indkøbene i kantinen skal være 30 % økologiske og med fokus på årstidens råvarer.

På affaldsområdet blev 69,6% af det indsamlede affald genanvendt. Heraf endte genanvendelsesprocenten på de syv fokusfraktioner på 55,3 – altså en smule under målsætningen på 56 %. Det er dog værd at bemærke, at Fors A/S – på trods af at målsætningen ikke blev nået – har den højeste genanvendelsesprocent på de syv fokusfraktioner i Danmark.

Fors A/S har gennem sit formaliserede samarbejde med ejerkommunerne bidraget til den løbende proces med at revidere disse vand- og klimatilpasningsplaner. Fors A/S har desuden påbegyndt arbejdet med at udarbejde en varme-strategi som ventes færdiggjort i 2019.

Fors A/S har gennemført de planlagte beredskabsøvelser i 2018.

Mindre udledning af CO2e og lavere energiforbrug

Fors A/S har i den seneste periode reduceret sin samlede udledning af CO2e fra 66.691 tons til 51.566 tons. Eksklusiv varmekøb (fra VEKS) er udledningen af CO2e reduceret fra 14.570 tons årligt til 10.633 tons svarende til en reduktion på cirka 27 %.

En del af dette fald skyldes at den nationale udregningsfaktor er ændret, da der i 2017 er produceret mere vedvarende energi end i 2016. Herudover er brugen af flaskegas på Fors A/S største renseanlæg ophørt, hvilket har medført en reduktion i udledningen af CO₂ med 255 tons årligt.

Samtidig med at der er sket et fald i udledningen af CO2e er der generelt sket en reduktion i energiforbruget pr. produceret enhed for alle selskabets forsyningsarter. Således har selskabets vandselskaber reduceret kWh forbruget pr. leveret m³ vand fra 0,4 kWh pr. m³ i 2016 til 0,39 kWh pr. m³ spildevand i 2017. Ligeledes er der sket en reduktion i energiforbruget i spildevandsselskaberne. Her er der sket et fald fra 0,79 kWh pr. håndteret m³ til 0,61 kWh pr. m³. For varmeselskaberne er der (fraregnet varmekøb) sket en reduktion fra 71,14 kWh pr. leveret MWh til 51,9 MWh. Reduktionerne i energiforbruget skyldes for en stor dels vedkommende at der ved de løbende renoveringsopgaver sker en udskiftning til mere energieffektive løsninger, samt at der er installeret solvarme på fjernvarmeanlægget i Jyderup.

Status	Målsætninger
	Opstarte af proces med det formål at blive miljøcertificeret.
	Der tages prøver – og rapporteres på – vandkvaliteten.
	Afdækning af grundvandspejlet – det bemærkes at dette ikke vurderes som væsentlig prioritet.
	Der iværksættes initiativer for at reducere overløb.
	Reduktion af madspild fra Fors A/S' kantine.
	70 % af det håndterede affald skal genanvendes – det bemærkes at 69,6 % blev genanvendt.
	56 % af de 7 fokusfraktioner skal genanvendes – det bemærkes at 55,3 % blev genanvendt, og at denne procentsats er den højeste i Danmark.
	Bidrag til revidering af ejerkommuners spildevandsplaner.
	Gennemførelse af planlagte beredskabsøvelser.
	Reduktion i udledning af CO2e og lavere energiforbrug.

Samskabelse i Hvalsø

Hvalsøs borgere, foreninger og virksomheder er med til at skabe klimaløsninger og bedre bymiljøer i et stort separatkloakerings-projekt i Hvalsø.

Projektet med at opdele kloakken i henholdsvis regn- og spildevandsledninger rummer muligheder i forhold til at forandre og forbedre det Hvalsø, vi kender i dag. Udgangspunktet er, at den løsning, der skaber mest værdi for byen, skabes sammen med byens borgere. Det kaldes samskabelse. Derfor er alle i Hvalsø inviteret alle i med til at planlægge løsningen i et sammenhængende forløb med flere aktiviteter, møder og workshops. Separatkloakeringsprojektet omfatter cirka 1.000 husestande i Hvalsø, som i dag har et gammeldags kloaksystem, hvor regn- og spildevand bliver blandet, inden det transporteres til renseanlægget.

Når vi går i gang med at separatkloakere, skiller man regn- og spildevand ad, så det løber i hvert sit system. Spildevandet ledes til renseanlægget, og regnvandet ledes ud i naturen, hvilket er mindre ressourcekrævende og bedre for vandmiljøet og plante- og dyrelivet. Projektet vil også afhjælpe oversvømmelser og vand i kældrene under store regnskyl.

Indvielse af træk og slip på Milen

Milen – som er området, hvor blandt andet Roskilde Festival udspiller sig – har gennem længere tid lignet et stort muldvarpeskud. Årsagen til det er, at vi har lagt 24 km spildevandsledning og 6 km vandledning i jorden, så områdets gæster i fremtiden kan nyde godt af de komfortable, sanitære forhold.

Mandag den 18. juni blev både træk og slip og rindende vand indviet. Det orange bånd blev klippet af repræsentanter fra projektets tre samarbejdspartnere: Fors A/S' bestyrelsesformand Asger Kej, Roskilde Kommunes borgmester Joy Mogensen og Roskilde Festivals direktør Signe Lopdrup.

Til at forsyne festivalen med træk og slip har Fors A/S etableret 26 såkaldte forsyningsøer, der er koblet til kloakken. Øerne kan til- og frakobles afhængigt af, hvor stort et område, der skal i spil. Udover at skabe bedre forhold på pladsen, tager kloakeringen også en del pres fra Fors A/S' renseanlæg på Bjergmarken i Roskilde, der hvert år i den første uge i juli sættes under et voldsomt pres, når de 130.000 gæster vælter ind over hegnet. Aflastningen består af Sjællands største spildevandstank på pladsen, der kan indeholde op til 4500 m³ efterladenskaber fra toiletbesøg og som i tilfælde af kraftig regn samtidig fungerer som forsinkelsesbassin for spildevand fra oplandet i den daglige drift.

Fors A/S påvirker samfundet – og tager et socialt samfundsansvar

Fors A/S er en socialt ansvarlig virksomhed. Vi tager ansvar for vores medarbejders trivsel og deres arbejdsforhold gennem bl.a. vores personalepolitik og arbejdsmiljøpolitik, og vi påtager os kædeansvar for de mennesker som arbejder for vores leverandører. I 2018 har vi således indarbejdet dette i vores indkøbspolitik.

Med indkøbspolitikken ønsker vi at fremme ressourcebedste løsninger med udgangspunkt i markedsvilkår (bedste forhold mellem pris og kvalitet), miljøpåvirkning og menneskelig trivsel. Opnåelse af økonomiske gevinster og forsyningssikkerhed er det primære hensyn i forbindelse med indgåelse af indkøbsaftaler. Derfor har vi i politikken beskrevet at vi ønsker at påvirke og udvikle leverandører og markeder i en retning, som tjener Fors A/S interesser. Eksempelvis i forhold til socialt ansvar, miljøforhold, arbejdsklausuler og kædeansvar.

Med tilslutningen til Global Compact i 2018 tager Fors A/S' målsætninger på det sociale område udgangspunkt i Global Compacts ansvarlighedsprincip 1-6 og 10 samt de Verdensmål, som er særligt relevante for Fors A/S' forretningsaktiviteter. Fors A/S har for hver af Global Compacts ansvarlighedsprincipper og Verdensmålene sat sine egne mål og succeskriterier. Succeskriterierne beskriver, hvordan opnåelsen af hvert mål evalueres.

Kønsfordeling i bestyrelse og ledelse

Fors A/S ønsker at øge andelen af det underrepræsenterede køn i bestyrelse såvel som i øverste ledelse og har som politik, at dette faciliteres i forbindelse med udvælgelse af nye ledere. Politikken understøttes bl.a. ved, at stillingsopslag formuleres med kønsneutrale termer for at appellere til alle jobsøgende uanset køn. Ligeledes opfordrer Fors A/S sine ejere og øvrige interessenter til aktivt at arbejde frem mod en kønsmæssigt repræsentativ bestyrelse for fremme af ligestilling.

Fors A/S' underrepræsenterede køn skal til enhver tid opleve, at det har samme muligheder for karriere og lederstillinger som de øvrige medarbejdere. I forlængelse heraf er der udarbejdet en målsætning om, at kønsfordelingen i direktionen skal være ligelig. Da direktionen består af tre mænd og to kvinder er denne målsætning nået.

Samtidig har Fors A/S en målsætning om, at minimum 37,5 % af de generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer skal bestå af det underrepræsenterede køn. Måltallet skal opnås i forbindelse med konstitueringen af den næste bestyrelse. Da 8 af medlemmerne i Fors A/S' bestyrelse er generalforsamlingsvalgte, vil en repræsentation på 37,5 % af det underrepræsenterede køn gøre det ud for en "ligelig kønsfordeling" ifølge Erhvervsstyrelsens "Vejledning om måltal og politikker for den kønsmæssige sammensætning af ledelsen" fra 2016. Af de otte generalforsamlingsvalgte er kun én kvinde. Således er måltallet ikke nået i 2018. Det skyldes at der ikke har været afholdt valg til bestyrelsen i 2018. Det tilstræbes at målsætningen nås ved konstitueringen af en ny bestyrelse som finder sted i 2021.

Fors A/S ser det som diskriminerende, hvis den bedste kandidat fravælges på grund af køn, alder, nationalitet eller lignende, og er opmærksom på, at der i selskabet ikke skal forekomme nogen form for diskrimination. De personer, der yder en indsats og gør en forskel, skal belønnes for deres arbejde. Afgørende for opnåelse af en så ligelig kønsfordeling som mulig er derfor, om ansøgere til de respektive jobs har rette kompetencer, uddannelse, ambitioner osv.

		2017				Målsætninger for andel af det underrepræsenterede køn til opnåelse i 2017	Målsætninger for andel af det underrepræsenterede køn til opnåelse fra 2018
		I alt	Mænd	Kvinder	Andel af kvinder (%)		
Bestyrelsen (øverste ledelse)	Bestyrelsesmedlemmer (generalforsamlingsvalgte)	8	7	1	13%	33%	37,5% ²
	Bestyrelsesmedlemmer (medarbejdervalgte)	4	3	1	18%		
	Bestyrelsesmedlemmer (kundevalgte)	2	2	0			
	Bestyrelsesmedlemmer (fra direktion)	3	2	1	40%	40% ¹	40% ¹
	Øvrig direktion	2	1	1			

Kønsrepræsentation i Fors A/S' direktion og bestyrelse.

¹ Da direktionen består af 5 personer, er en repræsentation på 40 % af det underrepræsenterede køn den højeste mulige andel.

² 8 af medlemmerne i Fors A/S' bestyrelse er generalforsamlingsvalgte. I dette tilfælde vil en repræsentation på 37,5 % af det underrepræsenterede køn gøre det ud for en "ligelig kønsfordeling" ifølge ifølge Erhvervsstyrelsens "Vejledning om måltal og politikker for den kønsmæssige sammensætning af ledelsen" fra 2016.

Ansatte	Køn	2017	2018
Direktion	Mænd	3	3
	Kvinder	2	2
Mellemledere	Mænd	8	7
	Kvinder	3	3
AC'ere	Mænd	14	15
	Kvinder	17	25
Øvrig administration	Mænd	10	15
	Kvinder	34	31
Faglærte	Mænd	49	43
	Kvinder	4	5
Ufaglærte	Mænd	30	28
	Kvinder	5	4
Elev, lærlinge og trainees	Mænd	1	1
	Kvinder	1	1
Flexjob	Mænd	4	4
	Kvinder	1	0
I alt	Mænd	119	116
	Kvinder	67	71
I alt		186	187

Kønsfordeling.

Alderskategori	2017	2018
<18	0	0
18-29	5	7
30-39	30	32
40-49	48	54
50-59	75	67
60-64	19	19
65-	9	8
I alt	186	187

Aldersfordeling.

Socialt samfundsansvar

Målsætninger – samfund og socialt ansvar

Arbejdsforhold

Ansvarlighedsprincipper og Verdensmål	Fors A/S' mål	Succeskriterier
 <p>WE SUPPORT</p> <p>Ansvarlighedsprincip 3, 4, 5 og 6: Fors A/S opretholder foreningsfriheden og anerkender effektivt retten til kollektiv forhandling. Endvidere støtter Fors A/S udryddelsen af alle former for tvangsarbejde og støtter effektivt afskaffelse af børnearbejde samt diskrimination i relation til arbejds- og ansættelsesforhold.</p>	Fors A/S' politikker screenes i forhold til Global Compacts ansvarlighedsprincipper, og der tages stilling til, hvordan Global Compacts ansvarlighedsprincipper indarbejdes i Fors A/S' politikker.	<p> Ved udgangen af 2020 er Fors A/S' politikker screenet for efterlevelse af Global Compacts ansvarlighedsprincipper. Der er desuden lagt en plan for evt. tilpasning af politikker.</p>
 <p>Verdensmål 8.8: Vi skal beskytte arbejdstagerrettigheder og fremme sikre og stabile arbejdsmiljøer for alle arbejdere heriblandt migrantarbejdere, især kvinder, samt ansatte med løs tilknytning til arbejdsmarkedet.</p>	Fors A/S ønsker at sikre sig, at ikke alene egne medarbejdere men også medarbejderne hos de eksterne leverandører og underleverandører så vidt muligt har arbejdsforhold, der lever op til Global Compacts ansvarlighedsprincipper.	<p> Klausul med Fors A/S' krav til evaluering og kontrol af ansættelsesforhold hos leverandører og underleverandører er udfærdiget og godkendt ved alle ordrer og aftaler senest i 2025.</p>

Fortsætter

Arbejdsforhold fortsat

Ansvarlighedsprincipper og Verdensmål	Fors A/S' mål	Succeskriterier
	Fors A/S sigter efter at have en sikker arbejdsplads og et godt arbejdsmiljø.	<p>Maksimalt 7 arbejdsulykker (med mindst én dags fravær) finder sted om året. Årlig rapportering.</p> <p>Maksimalt 12 arbejdsulykker (med mindre end én dags fravær) finder sted om året. Årlig rapportering.</p> <p>Der rapporteres årligt på, om engagement og motivation ligger på mindst 5,3 på en skala fra 1-7 ved målingen af medarbejertilfredshed.</p> <p>Der rapporteres årligt på, om sygefraværet er på maksimalt 3,8 %, og korttidssygefravær er på maksimalt 5 dage per medarbejder per år.</p> <p>Der er gennemsnitligt tildelt mindst 6 kompetencedage per medarbejder per år alt efter den enkelte medarbejders behov og kompetencer samt fagområdets udvikling. Årlig rapportering.</p>
	Fors A/S ønsker at blive certificeret efter et arbejdsmiljøledelsessystem.	Certificering er opnået senest i 2020.
	Fors A/S ønsker at bidrage til inklusion på arbejdsmarkedet.	Mindst 30 sociale ansættelser er fordelt til trainees, praktikanter, flexjobbere, personer med løntilskud, KRIM-ansættelser eller lignende i 2019.
	Fors A/S ønsker at bidrage til at unge kan få en uddannelse.	Mindst 5 lærlinge/ elever (15-24 år) er ansat i 2019.

Verdensmål 8.5: Inden 2030 skal vi opnå, at alle mænd og kvinder har et produktivt og anstændigt job, hvor de får lige løn for lige arbejde. Dette gælder også for unge og for personer med handicap.

Antikorrupktion

Ansvarlighedsprincipper og Verdensmål	Fors A/S' mål	Succeskriterier
<p>WE SUPPORT</p> <p>Ansvarlighedsprincip 10: Fors A/S modarbejder alle former for korrupktion, herunder afpresning og bestikkelse.</p>	Fors A/S' politikker screenes i forhold til Global Compacts ansvarlighedsprincipper, og der tages stilling til, hvordan Global Compacts ansvarlighedsprincipper indarbejdes i Fors A/S' politikker.	Ved udgangen af 2020 er Fors A/S' politikker screenet for efterlevelse af Global Compacts ansvarlighedsprincipper. Der er desuden lagt en plan for eventuel tilpasning af politikker.
 <p>Verdensmål 16.5: Vi skal markant nedbringe omfanget af korrupktion og bestikkelse af alle slags.</p>	Fors A/S udarbejder et kodeks for adfærd og god forretningsetik. Ingen medarbejdere eller leverandører er i tvivl om Fors A/S' adfærdskodeks.	Inden 2025 er et adfærdskodeks udfærdiget, og det kan dokumenteres, at alle relevante personer er indforstået med Fors A/S' adfærdskodeks. Adfærdskodekset vedrører opførelse i forbindelse med tilbud om gaver, donationer, arrangementer, sponsorater, rejser, mid-dage, facility payment, etc.

Menneskerettigheder

Ansvarlighedsprincipper og Verdensmål	Fors A/S' mål	Succeskriterier
<p>WE SUPPORT</p> <p>Ansvarlighedsprincip 1 og 2: Fors A/S støtter og respekterer beskyttelsen af internationalt erklærede menneskerettigheder og sikrer, at der ikke medvirkes til krænkelse af menneskerettighederne.</p>	Fors A/S' politikker screenes i forhold til Global Compacts ansvarlighedsprincipper, og der tages stilling til, hvordan Global Compacts ansvarlighedsprincipper indarbejdes i Fors A/S' politikker.	Ved udgangen af 2020 er Fors A/S' politikker screenet for efterlevelse af Global Compacts ansvarlighedsprincipper. Der er desuden lagt en plan for evt. tilpasning af politikker.
 <p>Verdensmål 3.8: Vi skal opnå universel sundhedsdækning, herunder finansiel risikobeskyttelse og adgang til grundlæggende kvalitets sundhedsydelser. Alle mennesker skal også have adgang til sikker og effektiv kvalitetsmedicin og vaccine til en overkommelig pris.</p>	Det evalueres, om medarbejderne er tilfredse med den obligatoriske sundhedsforsikring.	Ved udgangen af 2020 er der gennemført en tilfredsundersøgelse blandt medarbejderne med fokus på sundhedsforsikring.

Global Compacts ansvarlighedsprincipper

Et af Fors A/S' mål er at screene sine politikker i forhold til Global Compacts ansvarlighedsprincipper samt vurdere, hvordan principperne kan indarbejdes i Fors A/S' politikker. Dette gøres både for at sikre, at Fors A/S selv lever op til principperne men også for, at eksterne leverandører og samarbejdspartnere kender den politik og standard, som Fors A/S forventer i forhold til menneskerettigheder, arbejdsforhold og korruption.

Arbejdsforhold og sikkerhed

Samtidig med at Fors A/S vil indarbejde Global Compacts ansvarlighedsprincipper i sine politikker, er der opstillet mål om at udfærdige en klausul, som sætter krav til samarbejdspartnere og leverandører om eksempelvis arbejdsvilkår. Hertil skal nævnes, at det er vigtigt for Fors A/S at "fejle for egen dør", hvorfor det prioriteres, at Fors A/S som arbejdsplads er sund og sikker med et godt arbejdsmiljø. I afsnittet om opfølgning på målsætninger for 2018 er Fors A/S resultater i forhold til minimering af arbejdsulykker, medarbejdertilfredshed og kompetenceudvikling beskrevet. Yderligere er det på sigt intentionen at implementere et arbejdsmiljøledelsessystem med henblik på at gøre arbejdsmiljøet endnu bedre.

Den største risiko i forhold til arbejdsmiljø og sikkerhed for en virksomhed som Fors A/S er arbejdsulykker. For at sikre at antallet af arbejdsulykker bliver så lavt som muligt, arbejder Fors A/S løbende på at forebygge ulykker samt skabe en kultur, hvor vigtigheden af at være proaktiv italesættes. Det gør vi blandt andet ved at anmelde alle – også mindre – arbejdsulykker og ved at opfordre medarbejderne til at anmelde nærvedsulykker. Dette for at kunne iværksætte tiltag som minimerer risikoen for arbejdsulykker. Desuden er der nedsat en arbejdsmiljøorganisation, hvilket blandt andet sikrer at arbejdsmiljøarbejdet forankres centralt såvel som decentralt i organisationen.

En del af Fors A/S medarbejdere arbejder i et miljø, hvor man ved at der er øget risiko for at få sygdomme. For i videst muligt omfang at undgå at disse medarbejdere rammes af sygdom skal de jævnlige vaccineres. Fors A/S har iværksat procedurer for at vaccinerne tages med de anbefalede mellemrum.

Fors A/S ønsker at afspejle samfundet. Derfor er der sat en målsætning om at have 30 sociale ansættelser og 5 stillinger til unge (lærlinge, elever). Antallet af sociale ansættelser er bestemt ud fra hensynet til, at både sociale og økonomiske

ressourcer skal være tilstede, når Fors A/S bidrager til inklusion af udsatte grupper på arbejdsmarkedet.

Antikorruption

Den største risiko i forhold til antikorruption for en virksomhed som Fors A/S er misbrug af en betroet stilling. Fors A/S ønsker derfor en 'rent-mel-i-posen-kultur', hvor alle har mulighed for at få sensible emner på agendaen. I 2018 er der taget stilling til at Fors A/S ønsker en whistleblowerordning. I forlængelse heraf opstår et behov for at præcisere, hvad der i Fors A/S betragtes som tilladeligt og utilladeligt. Fors A/S agter derfor at udfærdige et adfærdskodeks, så ingen internt eller eksternt er i tvivl om Fors A/S' holdning til situationer, hvor en betroet stilling kan misbruges for egen vindings skyld.

Fors A/S har desuden fastlagt processer i forbindelse med indgåelse af aftaler og indkøb som skal minimere risikoen for antikorruption.

Menneskerettigheder

Fors A/S aktiviteter foregår næsten udelukkende i et snævert geografisk område i Danmark, hvorfor grundlæggende hensyn til menneskerettigheder alt andet lige må ventes at være opfyldt. Når det er sagt, er den største risiko i forhold til overholdelse af menneskerettigheder for en virksomhed som Fors A/S leverandør og kædeansvar. Vi er i forlængelse heraf bevidste om, at vi har et ansvar for at de mennesker, som gennem vores samarbejde med entreprenører og leverandører bidrager til at skabe værdi for os.

Ved indkøb af varer og tjenesteydelser har vi således udarbejdet en indkøbspolitik. I den er beskrevet, at alle indkøb skal overholde til nationale og internationale love, herunder ILO-konventionen (International Labour Organization). Fors A/S vurderer, om der skal anvendes sociale klausuler. Fors A/S ser positivt på dialog og partnerskaber med leverandører der tager samfundsansvar og har fokus på socioøkonomiske aspekter. Derudover samarbejder Fors A/S gerne omkring skabelse af nødvendige uddannelses- og praktikpladser.

I indkøbspolitikken har Fors A/S desuden beskrevet at vi lægger vægt på at mindske miljøbelastningen ved indkøb. De konkrete miljø- og bæredygtighedskrav, der stilles i forbindelse med indkøb og udbud af varer og tjenesteydelser, bliver besluttet i det enkelte indkøb/udbud.

For at sikre overholdelse af indkøbspolitikken og indgåede aftaler gennemføres løbende leverandørevakueringer. Leverandørevakueringen baseres på både leverandørens performance og overensstemmelse med procesbeskrivelser. Fors A/S vil sammen med relevante interessenter udvælge og evaluere op til 20 kritiske leverandører årligt, som hver især vil blive målt på kvalitet, sikkerhed og miljø.

Fors A/S har ikke observeret sager om overtrædelse af menneskerettigheder i sin leverandørkæde i 2018.

Opfølgning på målsætninger for 2018 – Socialt ansvar

Fors A/S har primo 2019 gennemført en medarbejdertilfredshedsundersøgelse. Her var det samlede engagement og loyalitet på 5,8 på en skala fra 1-7. Dette er en forbedring på 0,2 i forhold til den senest gennemførte undersøgelse.

I løbet af 2018 skete der 5 arbejdsulykker som medførte mere end én sygedag, hvilket er to ulykker bedre end målsætningen på 7. Dog er antallet af fraværsdage i forbindelse med arbejdsulykker steget fra år 2017 til 2018. Det skyldes at der i 2018 har været 2 alvorlige ulykker (mindst 21 dages fravær). Antallet af arbejdsulykker som krævede mindre end én dags sygefravær var i 2018 15, hvilket var tre højere end målsætningen på 12.

Det generelle sygefravær i Fors A/S er faldet i løbet af 2018, hvor det samlede sygefravær endte på 3,8 % mod 5,08 % i 2017. I efteråret 2018 lød startskuddet til, at arbejdsmiljørepræsentanter, tillidsrepræsentanter og ledere arbejder målrettet med at have fokus på trivsel og eventuelt gennemføre trivselssamtaler med kolleger, som kan give anledning til bekymring.

Antallet af kompetencedage pr. medarbejder var i 2018 i gennemsnit 6,82 og altså højere end målsætningen på seks kompetencedage.

Hvor bestyrelsen havde en målsætning om at have fem elever/lærlinge i 2018 har vi kun haft tre. Vi fastholder dog målsætningen om at have fem elever/lærlinge i 2019, da vi er blevet mere afklaret om, hvor i organisationen vi bedst kan uddanne og udvikle elever/lærlinge. Omvendt havde Fors A/S en målsætning om at have 30+ sociale ansættelser i 2018. Vi havde 50. Primært på vores genbrugspladser og i vores kundecenter.

Bestyrelsen for Fors A/S besluttede ultimo 2018 at indføre en whistleblowerordning. Denne implementeres i 2019.

Status	Målsætninger
	Engagement og motivation ligger på mindst 5,3 på en skala fra 1-7.
	Færre end 7 arbejdsulykker som medførte mere end én dags fravær.
	Færre end 12 arbejdsulykker som medførte mindre end én dags sygefravær.
	Sygefravær ikke højere end 3,8 %.
	Gennemsnitligt mindst seks kompetencedage pr. medarbejder.
	Mindst 5 lærlinge/elever i ansættelse – det bemærkes at Fors A/S ikke har haft ressourcer til at tilbyde tilfredsstillende uddannelsesforløb til rådighed.
	Beslutning om at indføre en whistleblowerordning.

Struktureret indsats mod stress giver lavere sygefravær

Fors A/S gik ind i 2018 med en målsætning om, at sygefraværet ikke skulle være højere end 3,8. For at nå målet iværksatte vi en række indsatser særligt i forhold til stress og trivsel, da meget sygefravær var betinget af netop disse faktorer. Og det har virket. Således kan vi nu se, at sygefraværet i 2018 var på 2,56 – altså bedre end målsætningen.

En fuld evidensbaseret afdækning af årsagen har vi ikke. Men det er vores klare indtryk at en stor del skyldes, at vi har været bedre til at forebygge stress – i stedet for at behandle, når

medarbejderen først var gået ned med flaget. Vi har undervist ledere, arbejdsmiljørepræsentanter og tillidsrepræsentanter, så de har fået redskaberne til at spotte stress, og til at tage en snak med – eller aflaste – potentielt stressramte medarbejdere så hurtigt som muligt.

Vi håber – med en fortsat struktureret indsats – at få sygefraværet endnu længere ned i 2019.

Danmarks bedste forsyningsbestyrelse

På Årets Offentlige Bestyrelseskonference blev Fors A/S kåret til bedste forsyningsbestyrelse 2018. I opløbet om titlen slog Fors A/S VandCenter Syd i Odense og Bogense. Det betyder at Fors A/S kan smykke sig med titlen 'Årets forsyningsbestyrelse 2018'.

Bedømmelsesudvalget fremhæver følgende punkter i forhold til bestyrelsen i Fors A/S:

- Aktiv involvering af ejerne med afsæt i ejerstrategien
- Uddannelse af alle medlemmerne i brug af bestyrelsesredskaber
- Ekstern formand, uafhængig af ejerne og forbrugerne
- Bruger aktivt alle anbefalinger i Kodeks for god selskabsledelse
- Systematisk bestyrelses- og direktionsevaluering.

Bedømmelsesudvalget fremhævede desuden at:

'Fors A/S har sænket de årlige omkostninger med 17 mio. kr., og der er flere effektiviseringer på vej. Denne effektivisering går hånd i hånd med et dybt engagement i at tage vare på miljøet i området og bidrage til FNs verdensmål. Det er i sandhed en værdiskabende bestyrelse, der formår at gå så offensivt til værks med stadig færre midler.'

Direktionen i Fors A/S.

Effektiv forsyning,
til for dig

Fors A/S · Tlf. 70 20 20 66 · fors.dk · fors@fors.dk